

Лекц: 3D Хувиргалт ба Шаталсан загвар

(3-D Transformations & Hierarchical
models)

3D Хувиргалт ба шаталсан загвар

➤ Хувиргалтууд

- Translation

- Scaling

- Rotation

- Reflection

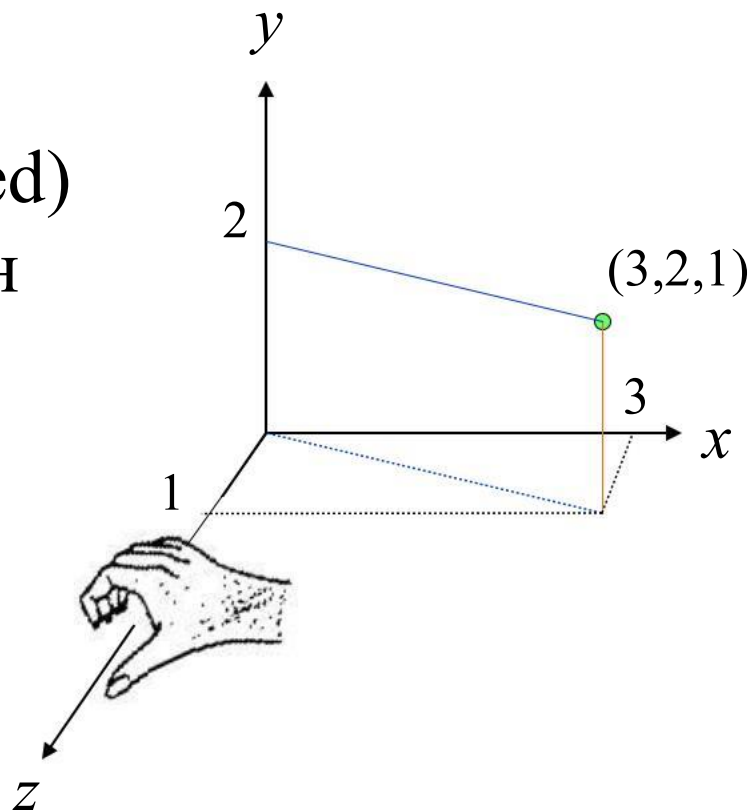
- Координатын системийг өөрчлөх

➤ Шаталсан загвар

3D Хувиргалт

- Баруун гарын (Right-handed) 3D Декартын координатын систем
- Оройн цэгийн байрлал (3-tuple)

$$\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix}$$

➤ homogeneous координатын системд 3 хэмжээст цэг

$$\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ w \end{bmatrix} \quad w \neq 0.$$

➤ Декардын координат $\begin{bmatrix} x' \\ y' \end{bmatrix}$ ба homogeneous $\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ w \end{bmatrix}$ координат хоорондын харилцан хамаарал нь

$$x' = x / w, \quad y' = y / w, \quad z' = z / w$$

Жнь, Декартын координатын цэг $(3, 2, 1)$ нь homogeneous координатын $(3, 2, 1, 1)$ ба $(6, 4, 2, 2)$ цэгтэй харгалзан адил.

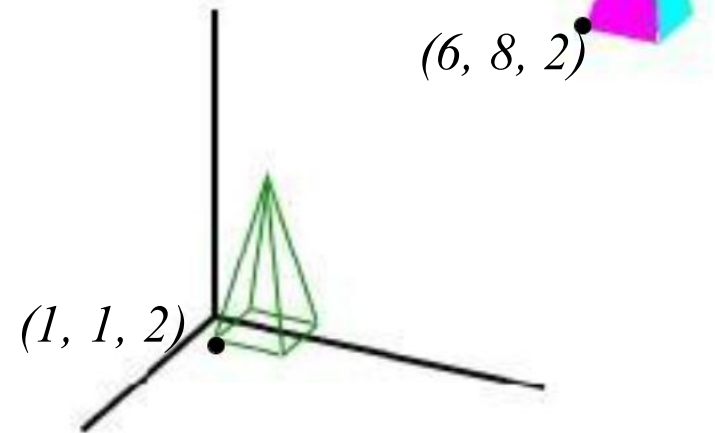
homogeneous дахь цэг $(1, 2, 3, 0.5)$ нь Декартын цэг $(2, 4, 6)$ -д харгалзана.

➤ 3D дэх хувиргалт
объектийг шинэ байршилд
шилжүүлэх

$$Tx = 6 - 1 = 5$$

$$Ty = 8 - 1 = 7$$

$$Tz = 2 - 2 = 0$$

Ерөнхийдөө, $x' = x + Tx$, $y' = y + Ty$,
 $z' = z + Tz$

➤ Homogeneous координат системд

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ z' \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & Tx \\ 0 & 1 & 0 & Ty \\ 0 & 0 & 1 & Tz \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ 1 \end{bmatrix} \quad \text{Eg,} \quad \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 5 \\ 0 & 1 & 0 & 7 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 6 \\ 8 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix}$$

➤ *Opengl*: `glTranslatef(Tx, Ty, Tz)`

Translate

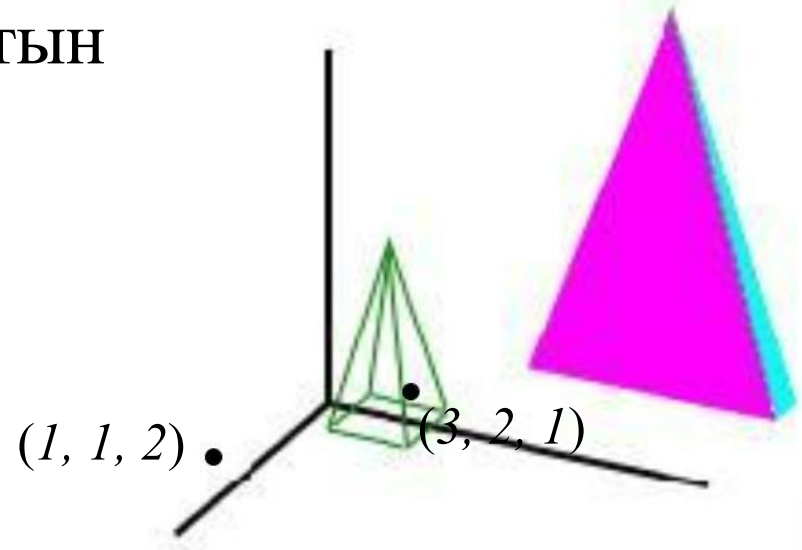
- Масштаб (Scaling) координатын эхээс хамааралтай

Шинэ байршил:

$$x' = S_x \times x,$$

$$y' = S_y \times y,$$

$$z' = S_z \times z$$

- Homogeneous coordinate system

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ z' \\ w' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} S_x & 0 & 0 & 0 \\ 0 & S_y & 0 & 0 \\ 0 & 0 & S_z & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ w \end{bmatrix} \quad \text{Eg,} \quad \begin{bmatrix} 3 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1/2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 \\ 2 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

- *OpenGL*: `glScalef(Sx, Sy, Sz)`

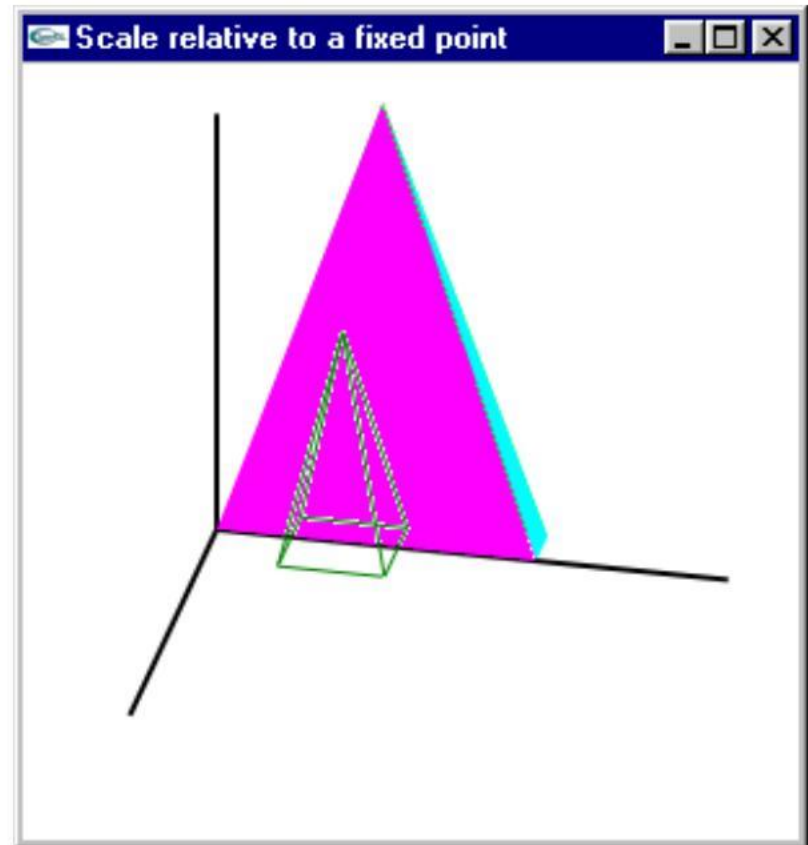
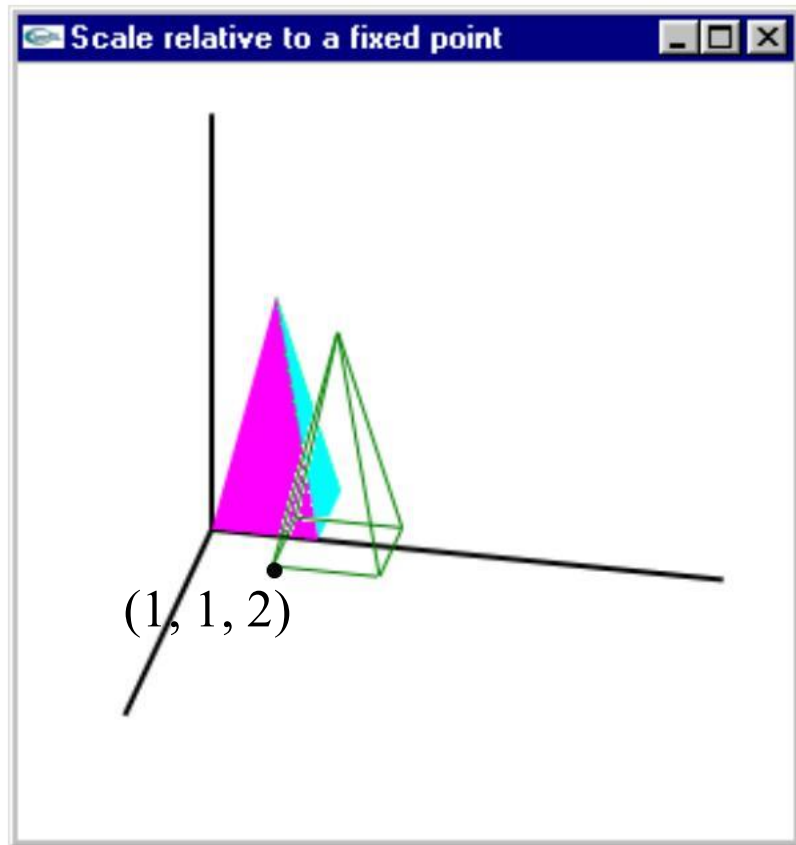
Scale

➤ Тогтмол цэгтэй харьцуулахад
масштаблах, жишээлбэл, (1, 1, 2)

1. Цэгийг координатын эх рүү шижлүүлнэ

$$T_x = -1, T_y = -1, T_z = -2$$

2. scaling гүйцэтгэнэ.

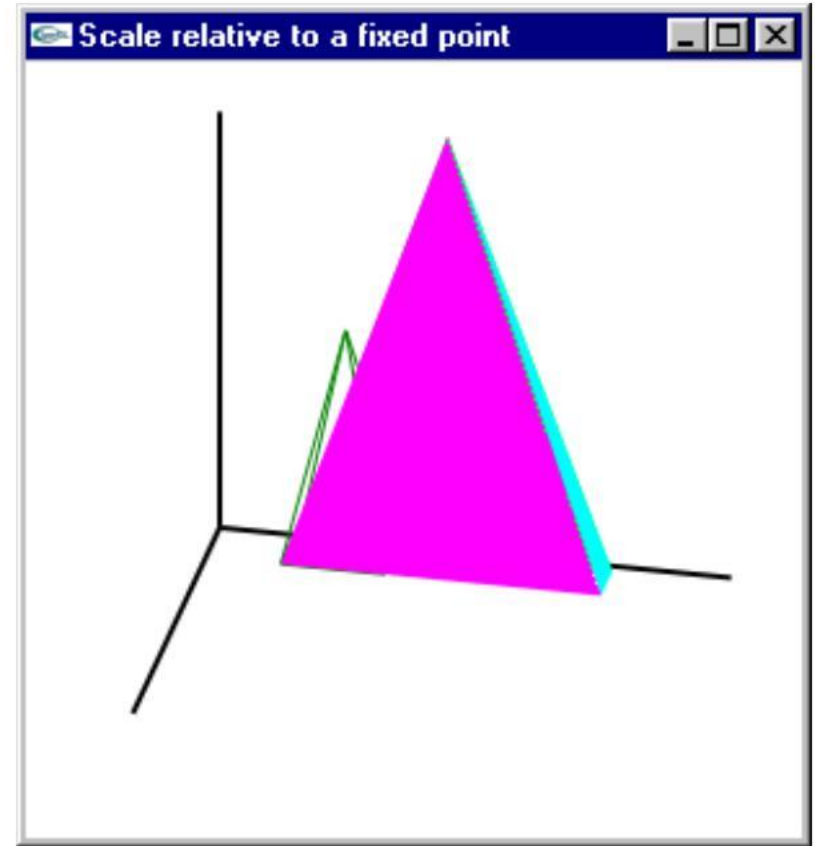

3. Backward translation

$$Tx = 1, Ty = 1, Tz = 2$$

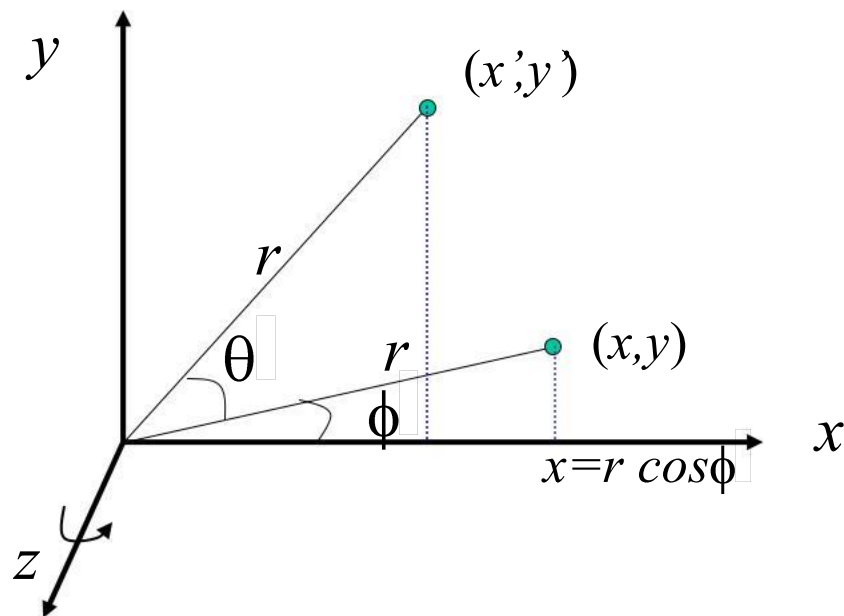
➤ Хувиргалтуудыг *OpenGL*-
д урвуу дарааллаар
тогтооно

```
glTranslatef( 1., 1., 2.);  
glScalef( Sx, Sy, Sz);  
glTranslatef( -1., -1., -2.);  
pyramid();
```


Scale 2

➤ z-ТЭНХЛЭГИЙН дагуу эргүүлэх (3D)

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ w' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \cos\theta & -\sin\theta & 0 \\ \sin\theta & \cos\theta & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ w \end{bmatrix}$$

➤ Декарт,

$$x' = x \cos\theta - y \sin\theta$$

$$y' = x \sin\theta + y \cos\theta$$

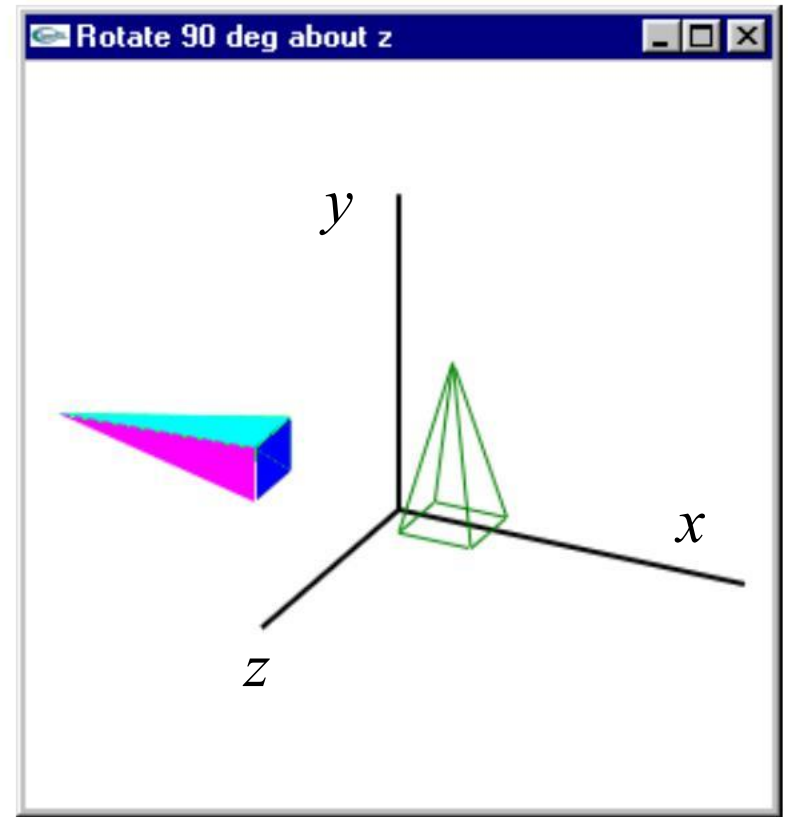
$$z' = z$$

➤ homogeneous coordinates

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ z' \\ w' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \cos\theta & -\sin\theta & 0 & 0 \\ \sin\theta & \cos\theta & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ w \end{bmatrix}$$

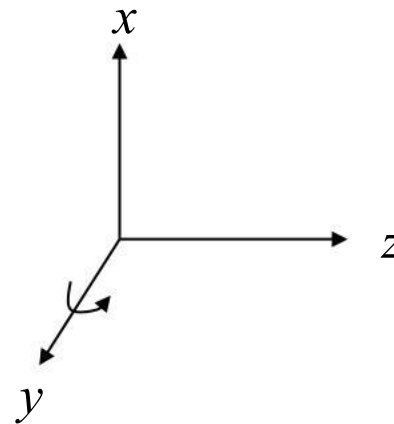
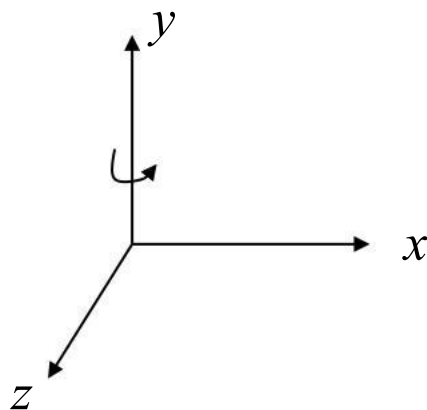
➤ *OpenGL*:

```
glRotatef( degree, 0., 0., 1. );
```


RotateZ

➤ у-тэнхлэг эргэх (3D)

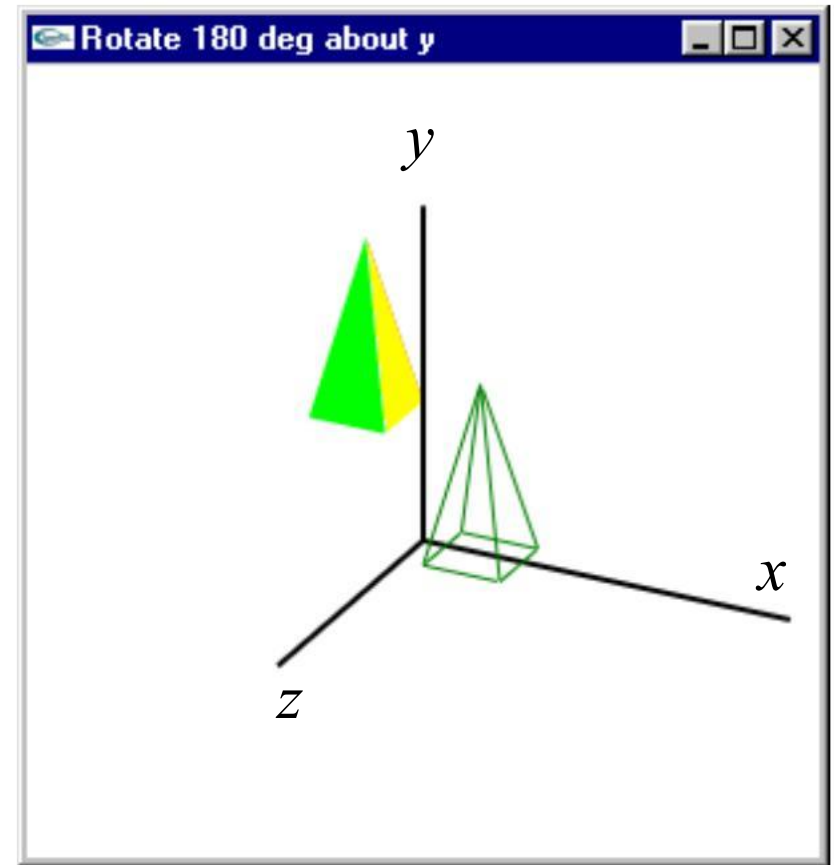
- Координатын тэнхлэгийг дахин зурах ба энэ нь өмнөхтэйгөө адил харагдана.
1. уламжлалт z тэнхлэгийн чиглэлд y тэнхлэгийг зурна
 2. x-тэнхлэгийг дээш нь зурна.
 3. z-тэнхлэгийг баруун гарын дүрэм ашиглан тодорхойлно.
- x, y, z тэнхлэгийг z, x, y сольж, тус бүрд нь өмнөх томъёог авч үзвэл $z' = z \cos\theta - x \sin\theta$
- $$x' = z \sin\theta + x \cos\theta$$
- $$y' = y$$

➤ homogeneous coordinates

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ z' \\ w' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \cos \theta & 0 & \sin \theta & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ -\sin \theta & 0 & \cos \theta & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ w \end{bmatrix}$$

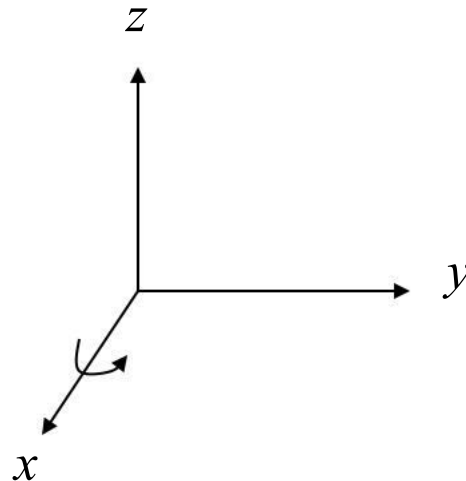
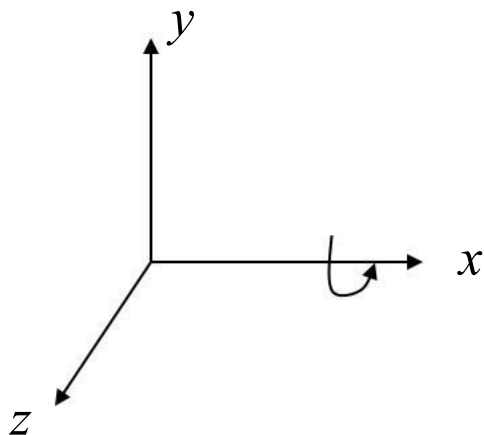
➤ *OpenGL*:

```
glRotatef( degree, 0., 1., 0. );
```


RotateY

➤ **x-тэнхлэг дагуу эргүүлэх (3D)**

➤ Координатын тэнхлэгийг дахин зурах ба өмнөх нөхцөлтэй ижил харагдана.

1. x тэнхлэгийг z тэнхлэгийн чиглэлд зурна
2. y тэнхлэгийг x-тэнхлэг чиглэлд зурна.
3. z-тэнхлэгийг баруун гарын дүрэм ашиглан тодорхойлно.

➤ x, y, z тэнхлэгийг y, z, x болгон сольж, өмнөх томъёоны дагуу

$$y' = y \cos\theta - z \sin\theta$$

$$z' = y \sin\theta + z \cos\theta$$

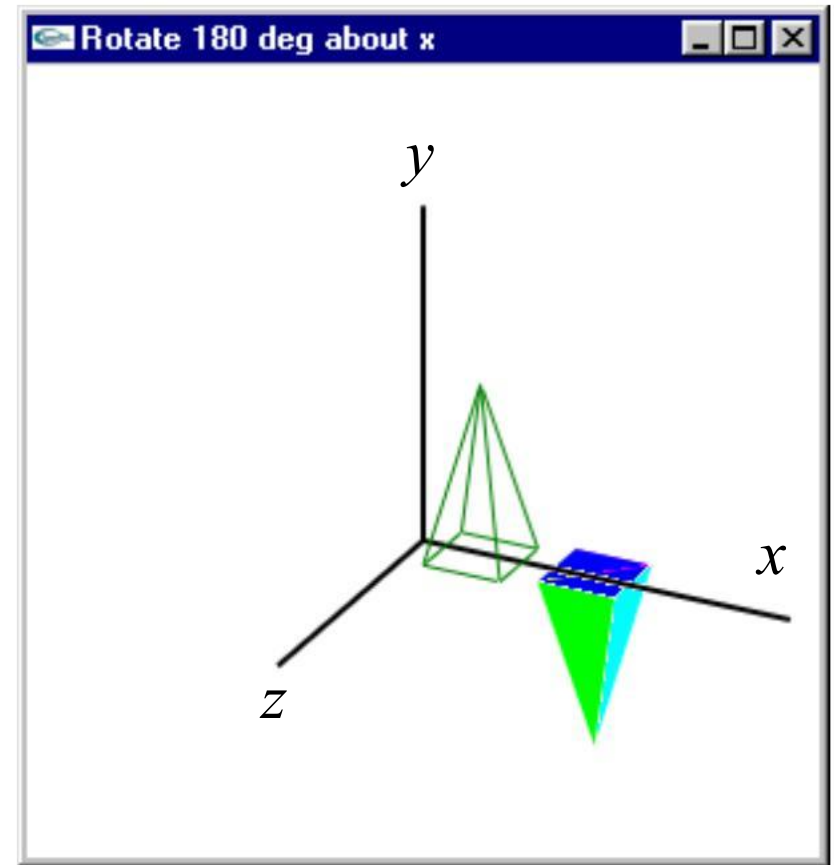
$$x' = x \text{ болно.}$$

➤ homogeneous coordinates

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ z' \\ w' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \cos\theta & -\sin\theta & 0 \\ 0 & \sin\theta & \cos\theta & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ w \end{bmatrix}$$

➤ *OpenGL*:

```
glRotatef( degree, 1., 0., 0. );
```


RotateX

Дурын ТЭНХЛЭГ тойруулан эргүүлэх

ТЭНХЛЭГ $(x1, y1, z1)$,
 $(x2, y2, z2)$ дамжсан гэж үзье

➤ 1 алхам

$(x1, y1, z1)$ координатын эх рүү
шилжүүлэх

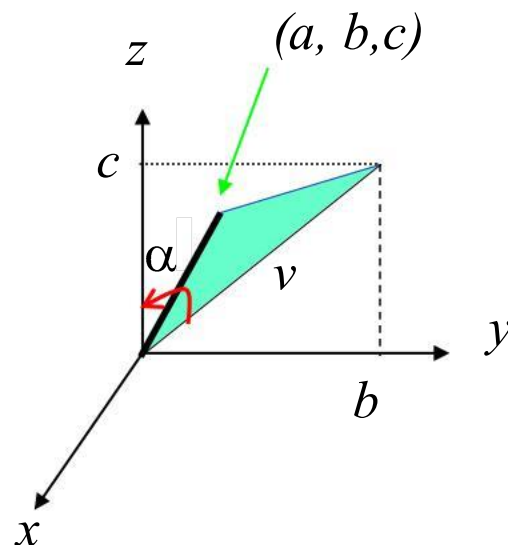
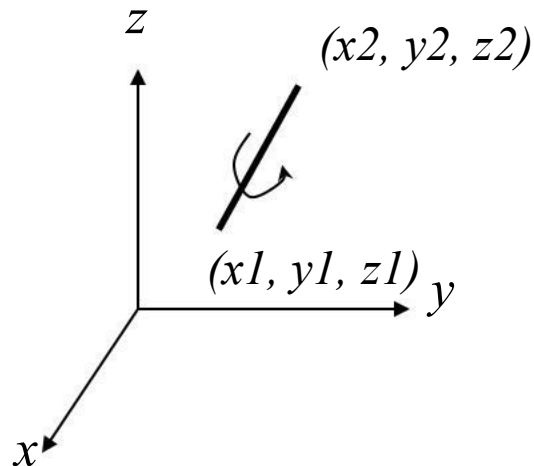
$$a = x_2 - x_1$$

$$b = y_2 - y_1$$

$$c = z_2 - z_1$$

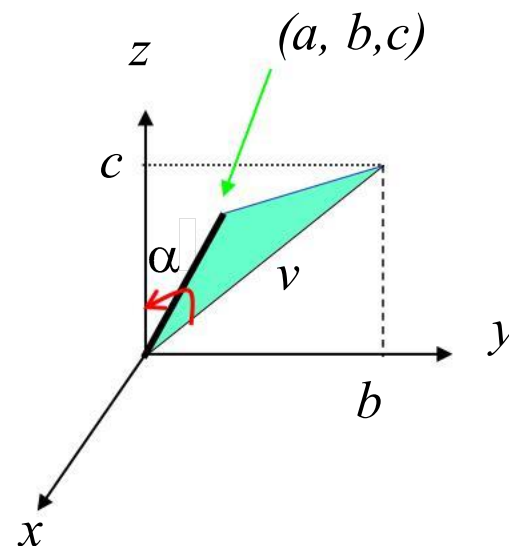
$$v = \sqrt{b^2 + c^2}$$

$$\alpha = \tan^{-1}(b / c)$$

➤ 2 алхам

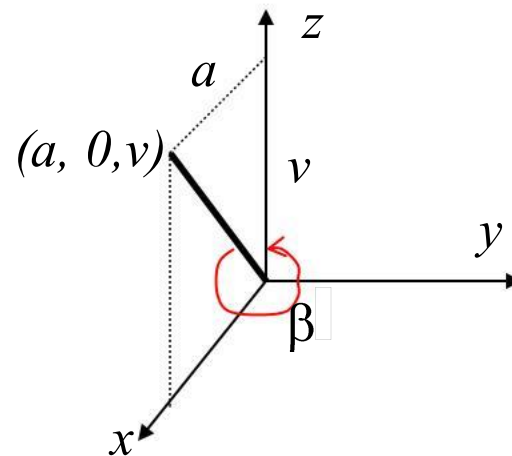
Х тэнхлэгийг х-z хавтгайд байхаар
х тэнхлэгийг α -р эргүүлнэ.

➤ 3 алхам

Ү тэнхлэгийг z тэнхлэгтэй
давхцуулахаар β -ээр эргүүлнэ

$$\beta = -\tan^{-1}(a/v)$$

➤ 4 алхам

Z тэнхлэгийн дагуу эргүүлнэ

➤ 5 алхам (Reverse of Step 3)

y -axis дагуу β өнцөгөөр эргүүлнэ.

➤ 6 алхам (Reverse of Step 2)

x -axis дагуу α өнцөгөөр эргүүлнэ.

➤ 7 алхам (Reverse of Step 1)

координатын эхээс $(x1, y1, z1)$ рүү шилжүүлнэ.

```
//Rotate deg degree along the axis that passes through
// (x1, y1, z1) and (x2, y2, z2)
double a = x2 - x1, b = y2 - y1, c = z2 - z1;
double v = sqrt(b * b + c * c);
double alpha = atan( b/c)*180./3.1416;
double beta = -atan(a/v)*180./3.1416;

glTranslatef(x1, y1, z1);           //Step 1

glRotatef( -alpha, 1., 0., 0.);     //Step 2
glRotatef( -beta, 0., 1., 0.);     //Step 3

glRotatef( deg, 0., 0., 1. );      //Step 4

glRotatef( beta, 0., 1., 0.);       //Step 5
glRotatef( alpha, 1., 0., 0.);      //Step 6

glTranslatef(-x1, -y1, -z1);//Step 7

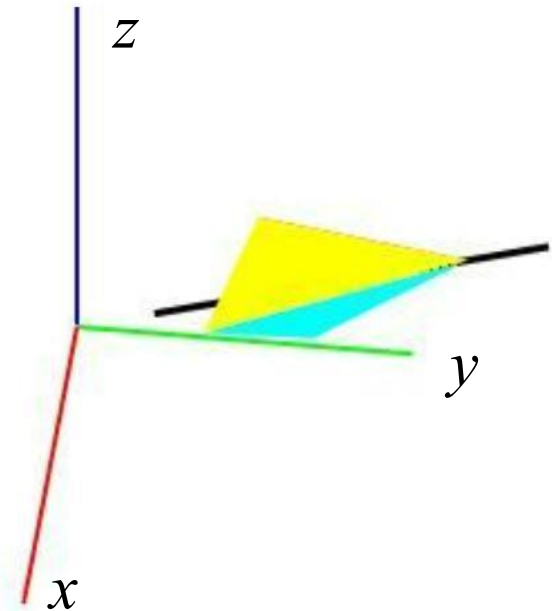
pyramid();
```

OpenGL дээр дурын тэнхлэгийг тойрон эргэх тохиромжтой арга

```
//Rotate deg degree along the axis that passes  
// through (x1, y1, z1) and (x2, y2, z2)
```

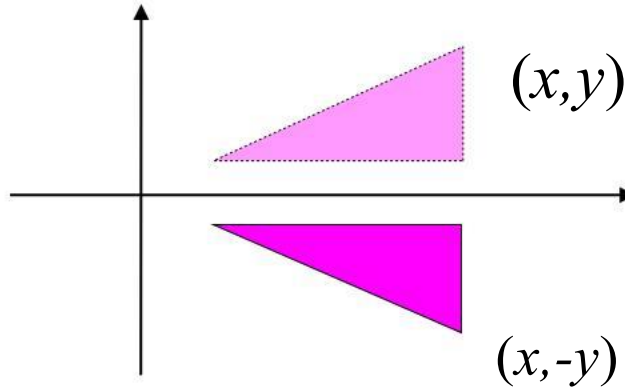
```
glTranslatef(x1, y1, z1)  
glRotatef( deg, x2-x1, y2-y1, z2-z1);  
glTranslatef( -x1, -y1, -z1)  
pyramid();
```

RotateA

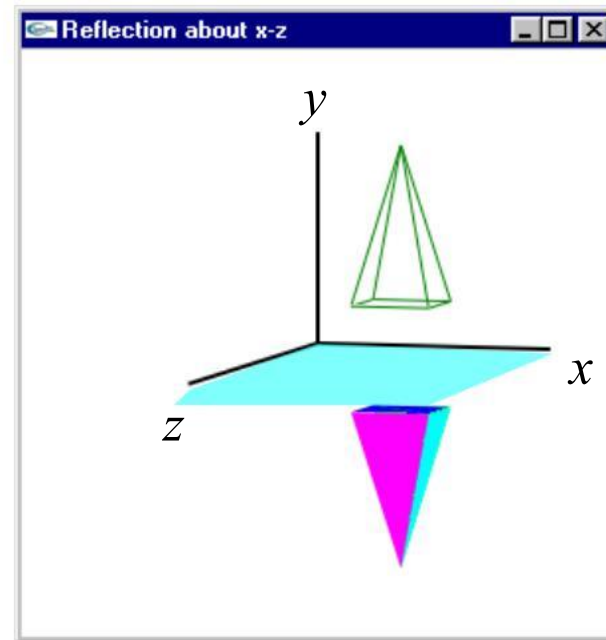
➤ x ТЭНХЛЭГИЙН дагуу толин тусгал (2D)

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ w' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ w \end{bmatrix}$$

➤ 3-D counterpart is the reflection about the x - z plane

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ z' \\ w' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ w \end{bmatrix}$$

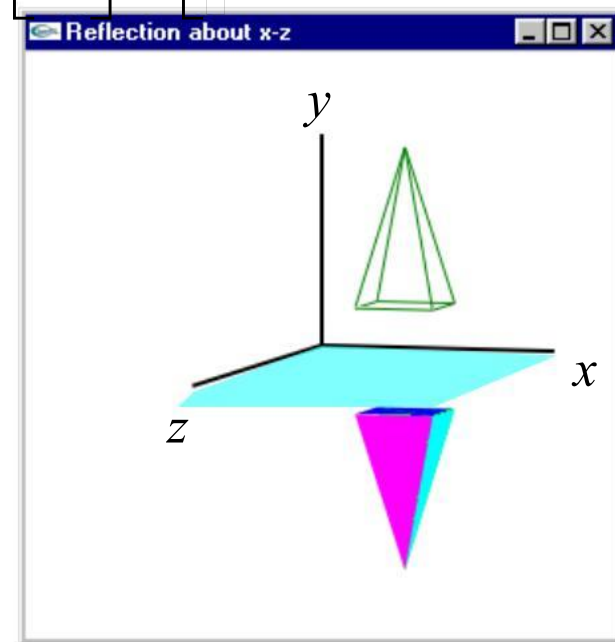
- Хувиргалтын матриц нь $S_x = 1$, $S_y = -1$ and $S_z = 1$ scaling матрицтай ижил. Иймд толин тусгалыг дараах функцээр хэрэгжүүлэх боломжтой.

glScalef(1.0, -1.0, 1.0)

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ z' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix}$$

- Жишээлбэл

```
glPushMatrix();
glScalef( 1.0, -1.0, 1.0);
pyramid();
glPopMatrix();
```

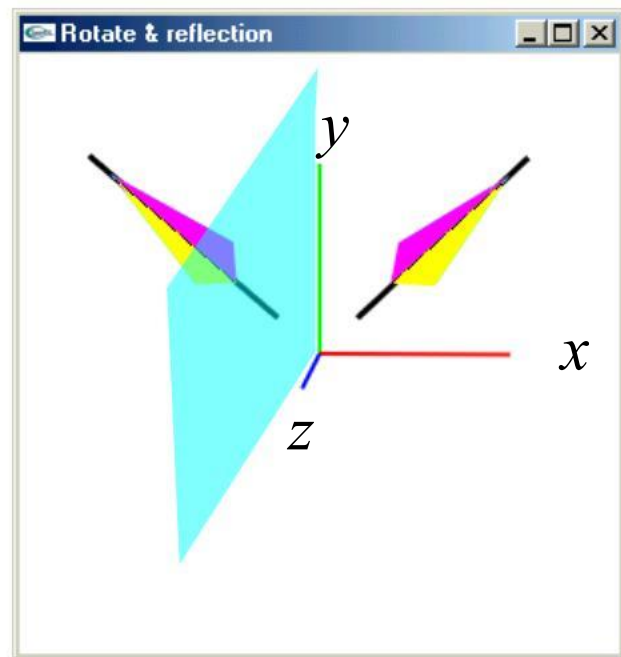
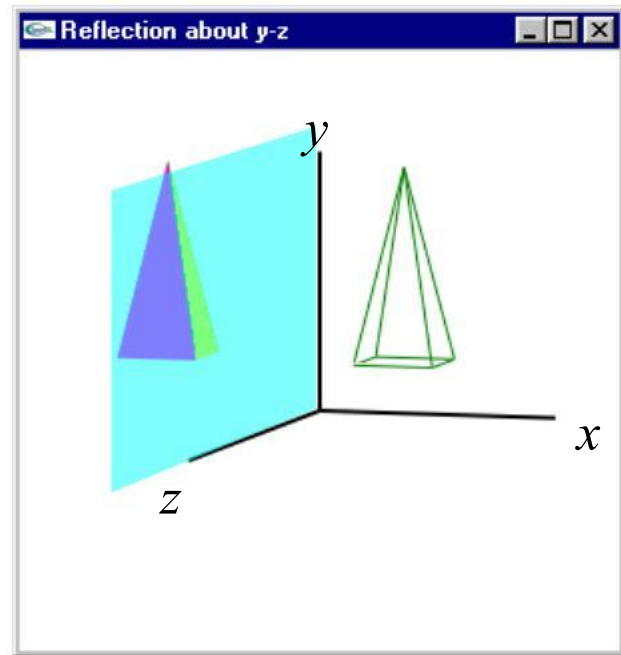

➤ y - z хавтгайд хамааралтай толин тусгал

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ z' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix}$$

```
glPushMatrix();
    glScalef( -1.0, 1.0, 1.0);
    pyramid();
glPopMatrix();
```

rotate&reflect y-z

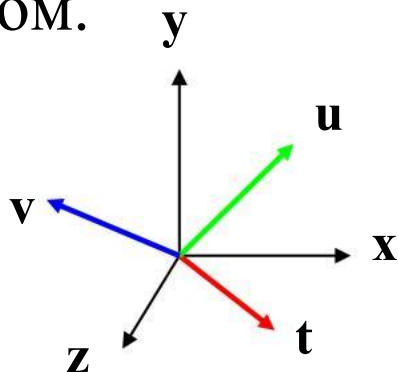
➤ x-y хавтгайд хамааралтай толин тусгал

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ z' \\ w' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ w \end{bmatrix}$$

```
glPushMatrix();  
    glScalef( 1.0, 1.0, -1.0);  
    pyramid();  
glPopMatrix();
```

Координатын системийг өөрчлөх

- x - y - z координатын хувьд вектор (x, y, z) илэрхийлнэ. Тухайлбал $\mathbf{x} = (1, 0, 0)$, $\mathbf{y} = (0, 1, 0)$ ба $\mathbf{z} = (0, 0, 1)$. \mathbf{x} , \mathbf{y} , \mathbf{z} нь тэнхлэгүүдийг тодорхойлдог харилцан перпендикуляр гурван нэгж вектор юм.

- Өгөгдсөн \mathbf{t} , \mathbf{u} , ба \mathbf{v} нь харилцан перпендикуляр гурван нэгж вектор юм. \mathbf{t} , \mathbf{u} , болон \mathbf{v} тодорхойлогдсон тэнхлэгийг ашиглан шинэ координатын систем үүсгэж болно. Орон зайн дурын цэгийг (t, u, v) гэж дүрсэлж болно.
- Цэгийн хувьд (x, y, z) -ээс (t, u, v) хэрхэн тооцоолох вэ?

➤ Координаты системийг өөрчлөх томъёо нь

$$\begin{bmatrix} t \\ u \\ v \\ w \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x_t & y_t & z_t & 0 \\ x_u & y_u & z_u & 0 \\ x_v & y_v & z_v & 0 \\ x_w & y_w & z_w & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ w \end{bmatrix}$$

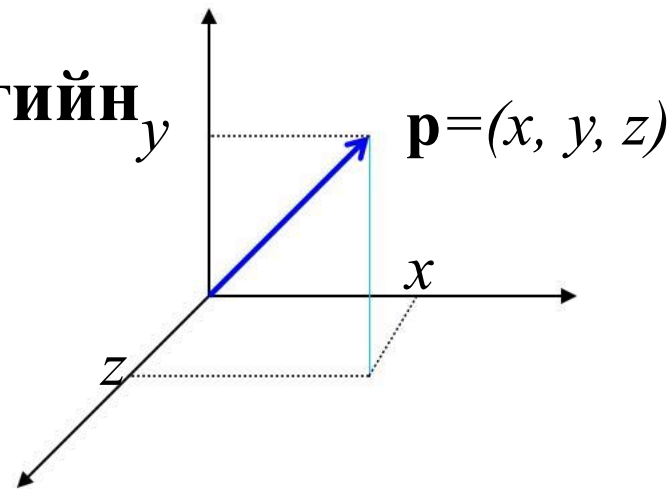
- x - y - z координат дахь $\mathbf{p} = (x, y, z)$ векторыг авч үзье. \mathbf{p} –н эхний компонент x нь x -тэнхлэг дээрх \mathbf{p} -ийн проекцийн урт байна.

Тус компонент нь \mathbf{p} ба \mathbf{x} –н **цэгийн үржвэртэй** тэнцүү

$$\mathbf{x} = (1, 0, 0)$$

$$\mathbf{p} = (x, y, z)$$

$$\mathbf{p} \bullet \mathbf{x} = x \times 1 + y \times 0 + z \times 0 = x$$

- \mathbf{p} ба **нэгж** вектор \mathbf{q} үржвэр нь \mathbf{q} дээрх \mathbf{p} –н проекцийн урт.

$$\mathbf{p} = (x, y, z)$$

$$\mathbf{q} = (x_q, y_q, z_q)$$

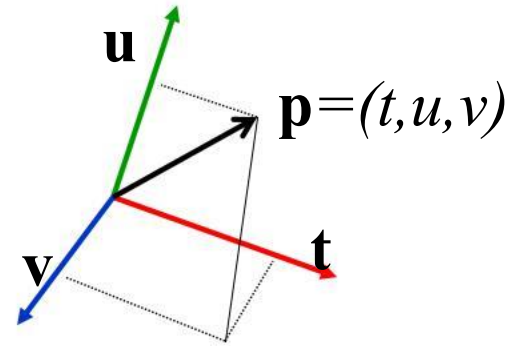
$$\mathbf{p} \bullet \mathbf{q} = x \times x_q + y \times y_q + z \times z_q$$

- x-y-z координат систем дээр гэж үзье. \mathbf{t} , \mathbf{u} ба \mathbf{v} дараах байдлаар илэрхийлнэ

$$\mathbf{t} = (x_t, y_t, z_t)$$

$$\mathbf{u} = (x_u, y_u, z_u)$$

$$\mathbf{v} = (x_v, y_v, z_v)$$

- Эдгээр векторууд шинэ координат систем үүсгэдэг. t - u - v систем дэх \mathbf{p} вектор (t, u, v) координаттай болох юм.

- t эхний компонент гэж тэмдэглэн, \mathbf{t} дээрх \mathbf{p} –ийн проекц дараах томъёогоор тодорхойлогдоно.

$$t = \mathbf{p} \bullet \mathbf{t} = x \times x_t + y \times y_t + z \times z_t$$

Similarly,

$$u = \mathbf{p} \bullet \mathbf{u} = x \times x_u + y \times y_u + z \times z_u$$

$$v = \mathbf{p} \bullet \mathbf{v} = x \times x_v + y \times y_v + z \times z_v$$

$$t = \mathbf{p} \bullet \mathbf{t} = x \times x_t + y \times y_t + z \times z_t$$

$$u = \mathbf{p} \bullet \mathbf{u} = x \times x_u + y \times y_u + z \times z_u$$

$$v = \mathbf{p} \bullet \mathbf{v} = x \times x_v + y \times y_v + z \times z_v$$

➤ Эдгээр томъёог матриц ба вектораар илэрхийлбэл дараах байдалтай болно.
(homogeneous координатын системээр өргөтгөсөн).

$$\begin{bmatrix} t \\ u \\ v \\ w \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x_t & y_t & z_t & 0 \\ x_u & y_u & z_u & 0 \\ x_v & y_v & z_v & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ w \end{bmatrix}$$

➤ Жишээ авч үзье.

$$\mathbf{t} = (.707, 0, .707), \mathbf{u} = (0, 1, 0), \mathbf{v} = (-.707, 0, .707)$$

➤ Эдгээр нь нэгж векторууд юм: $\mathbf{t} \bullet \mathbf{t} = \mathbf{u} \bullet \mathbf{u} = \mathbf{v} \bullet \mathbf{v} = 1$

➤ Эдгээр нь харилцан перпендикуляр юм: $\mathbf{t} \bullet \mathbf{u} = \mathbf{u} \bullet \mathbf{v} = \mathbf{v} \bullet \mathbf{t} = 0$

➤ x-y-z систем дэх $\mathbf{p} = (1, 2, 1)$ гэж үзье. t-u-v систем дэх \mathbf{p} –ийн координат нь

$$\begin{bmatrix} t \\ u \\ v \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} .707 & 0 & .707 \\ 0 & 1 & 0 \\ -.707 & 0 & .707 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1.414 \\ 2 \\ 0 \end{bmatrix}$$

- Солих координатын системийн матрицийг \mathbf{M} болгоё.
Сүүлийн жишээнд,

$$\mathbf{M} = \begin{bmatrix} .707 & 0 & .707 \\ 0 & 1 & 0 \\ -.707 & 0 & .707 \end{bmatrix}.$$

- \mathbf{M} шилжилт нь үүний урвуу байна. Жнь $\mathbf{M}^{-1} = \mathbf{M}^T$.

$$\begin{bmatrix} .707 & 0 & .707 \\ 0 & 1 & 0 \\ -.707 & 0 & .707 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} .707 & 0 & -.707 \\ 0 & 1 & 0 \\ .707 & 0 & .707 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

➤ Гаргалгаа

- \mathbf{t} , \mathbf{u} , \mathbf{v} нь нэгж векторууд тул диагональ элементүүд нь 1 байна.
- Диагональ бус элементүүд нь харилцан перпендикуляр тул 0 байна.

Өмнөх жишээний t – u хавтгайд харгалзах толин тусгал

➤ x – y – z координатыг t – u – v координат руу хөрвүүлэх (M -ээр үржүүлнэ)

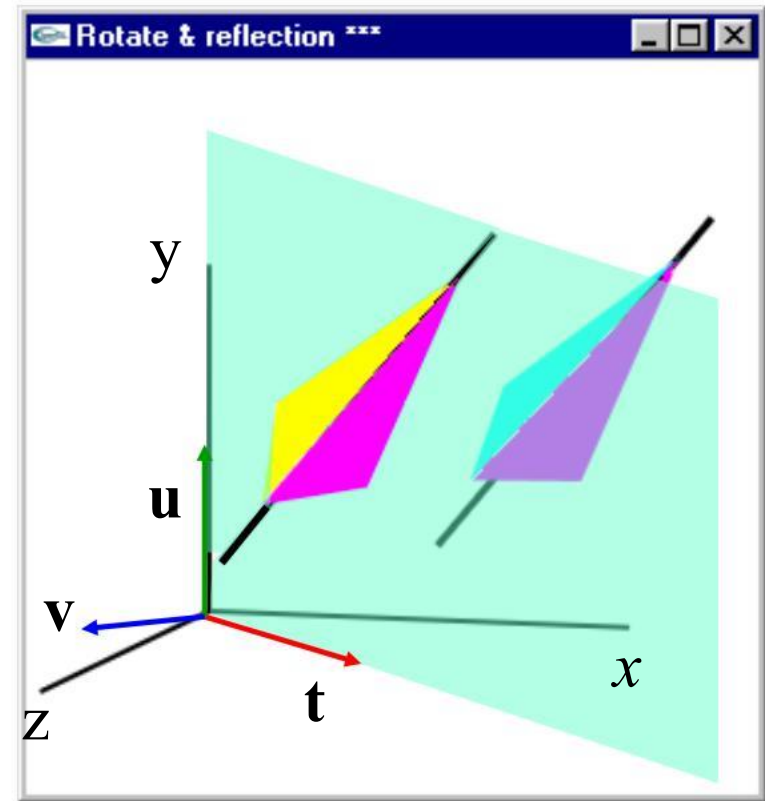
➤ t – u хавтгайд харгалзах толин

тусгал

`glScalef(1.0, 1.0, -1.0);`

➤ Хөрвүүлэлтийн урвуу (M -ийн урвуугаар үржүүлнэ)

$$(M^{-1} = M^T)$$

Rotate reflect2

➤ $\mathbf{t} = (.707, 0, .707)$, $\mathbf{u} = (0, 1, 0)$, $\mathbf{v} = (-.707, 0, .707)$

GLfloat M[16] = { .707, 0, -.707, 0, 0, 1, 0., 0, .707, 0, .707, 0, 0, 0, 0, 1};

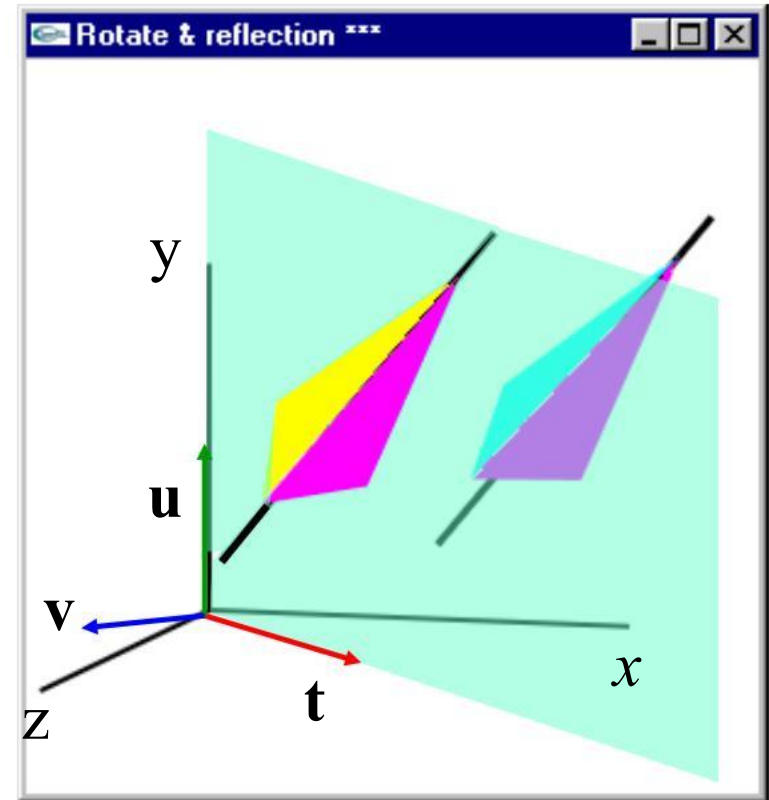
$$M = \begin{bmatrix} .707 & 0 & .707 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ -.707 & 0 & .707 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

//Column by Column

rotate&reflect2

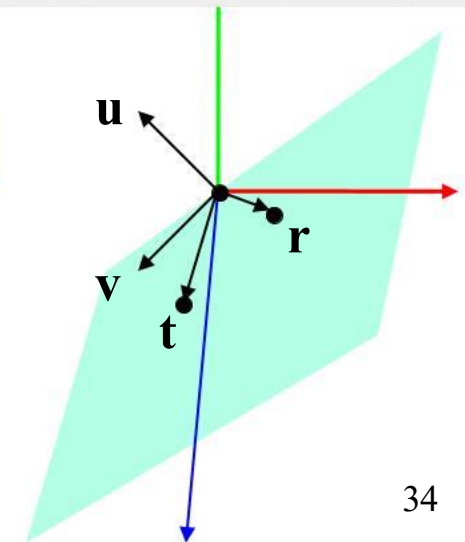
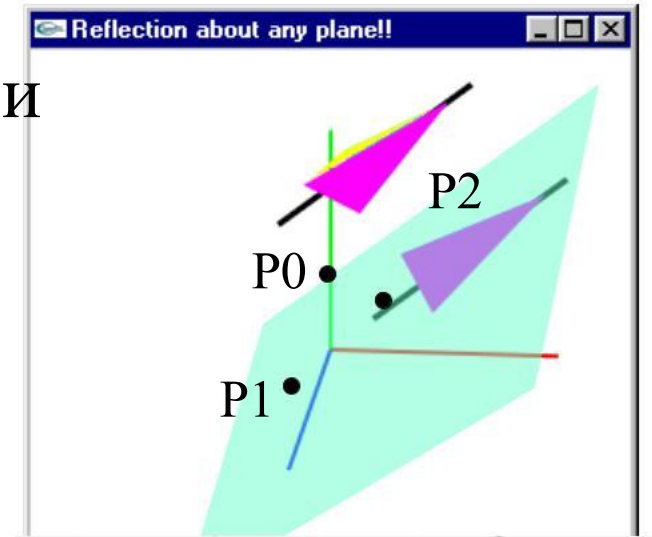
GLfloat MT[16] = { .707, 0, .707, 0, 0, 1,
0., 0, -.707, 0, .707, 0,
0, 0, 0, 1};

```
glPushMatrix();  
    glMultMatrixf( MT);  
    glScalef( 1.0, 1.0, -1.0);  
    glMultMatrixf( M);  
    pyramid();  
glPopMatrix();
```


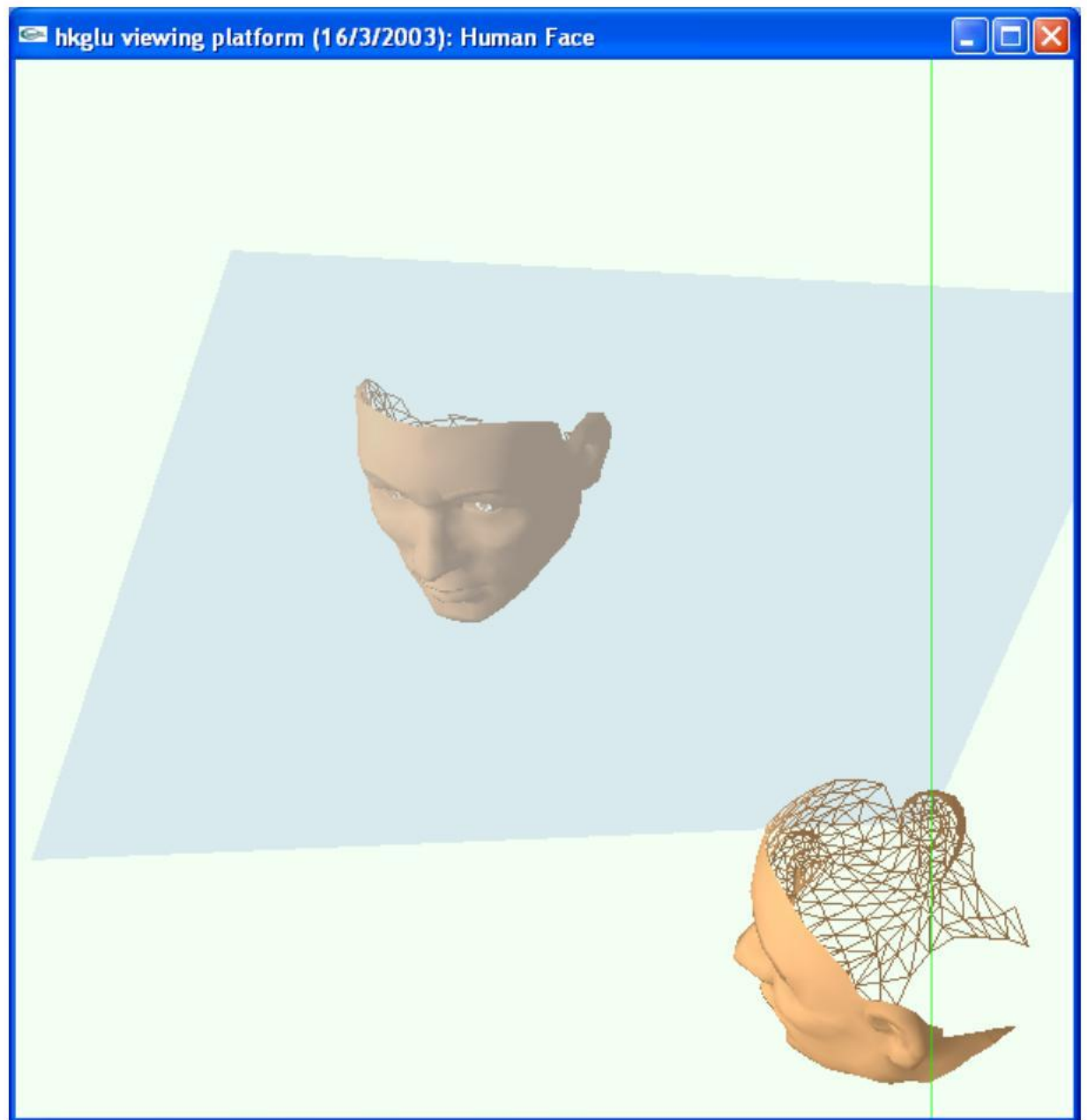
Яливаа хавтгайд харгалзах толин тусгал (advanced)

- Хавтгай дээрх non-colinear цэгүүди сонгоно (P_0, P_1, P_2).
- Хавтгайг шилжүүлж, P_0 эхлэл (origin) болно
`glTranslatef(-x0, -y0, -z0);`
- $\mathbf{t} = P_1 - P_0$ ба $\mathbf{r} = P_2 - P_0$ нь өөрчлөх хавтгай дээрх хоёр вектор юм
- $\mathbf{u} = \mathbf{t} \times \mathbf{r}, \mathbf{v} = \mathbf{t} \times \mathbf{u}$
- $\mathbf{u} \perp$ to the plane
- \mathbf{t} ба \mathbf{v} хавтгайд оршино
- \mathbf{t}, \mathbf{u} ба \mathbf{v} нь харилцан перпендикуляр

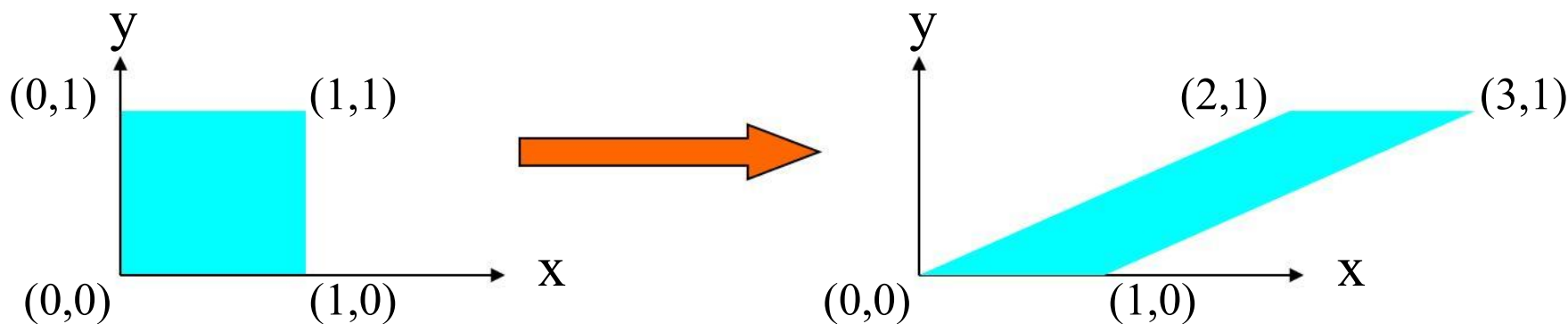
Reflect Rotate

Mirror

Shearing

- Translation, rotation, reflection болон scaling объектийн сүүдрийг өөрчилдөггүй.
- scaling ба shearing объектийн хэлбэрийг өөрчилдөг.
- x чиглэлд 2D shearing (x -координатыг y утгатай пропорциональ хэмжээгээр өөрчлөх)

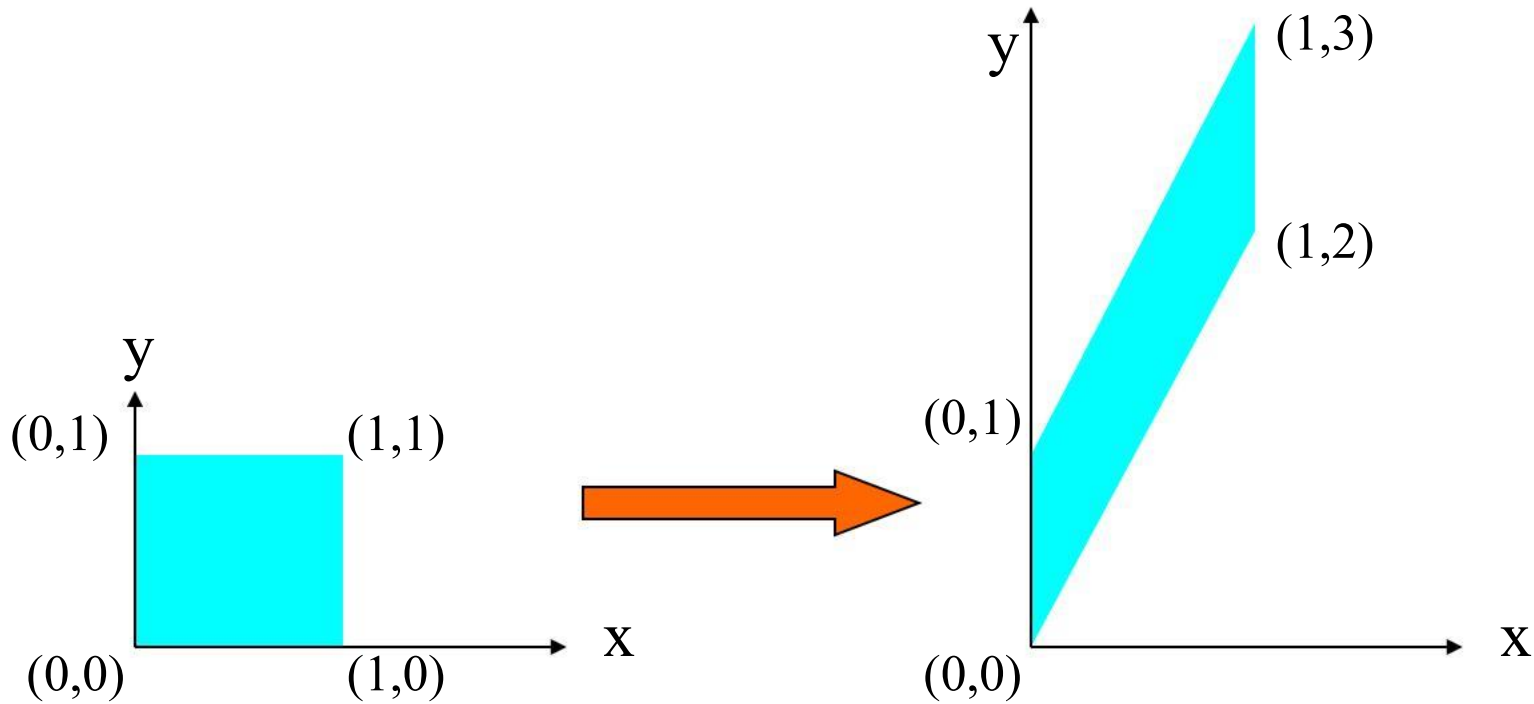

$$x' = x + 2y$$

$$y' = y$$

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ w' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ w \end{bmatrix}$$

➤ у чиглэлд 2D shearing

$$x' = x$$

$$y' = 2x + y$$

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ w' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ w \end{bmatrix}$$

Shearing in 3D

➤ x чиглэлд $Sr \times y$ утгаар Shear. x чиглэлд $Sr \times z$ утгаар Shear.

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ z' \\ w' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & Sr & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x' \\ y' \\ z' \\ w' \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ z' \\ w' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & Sr & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x' \\ y' \\ z' \\ w' \end{bmatrix}$$

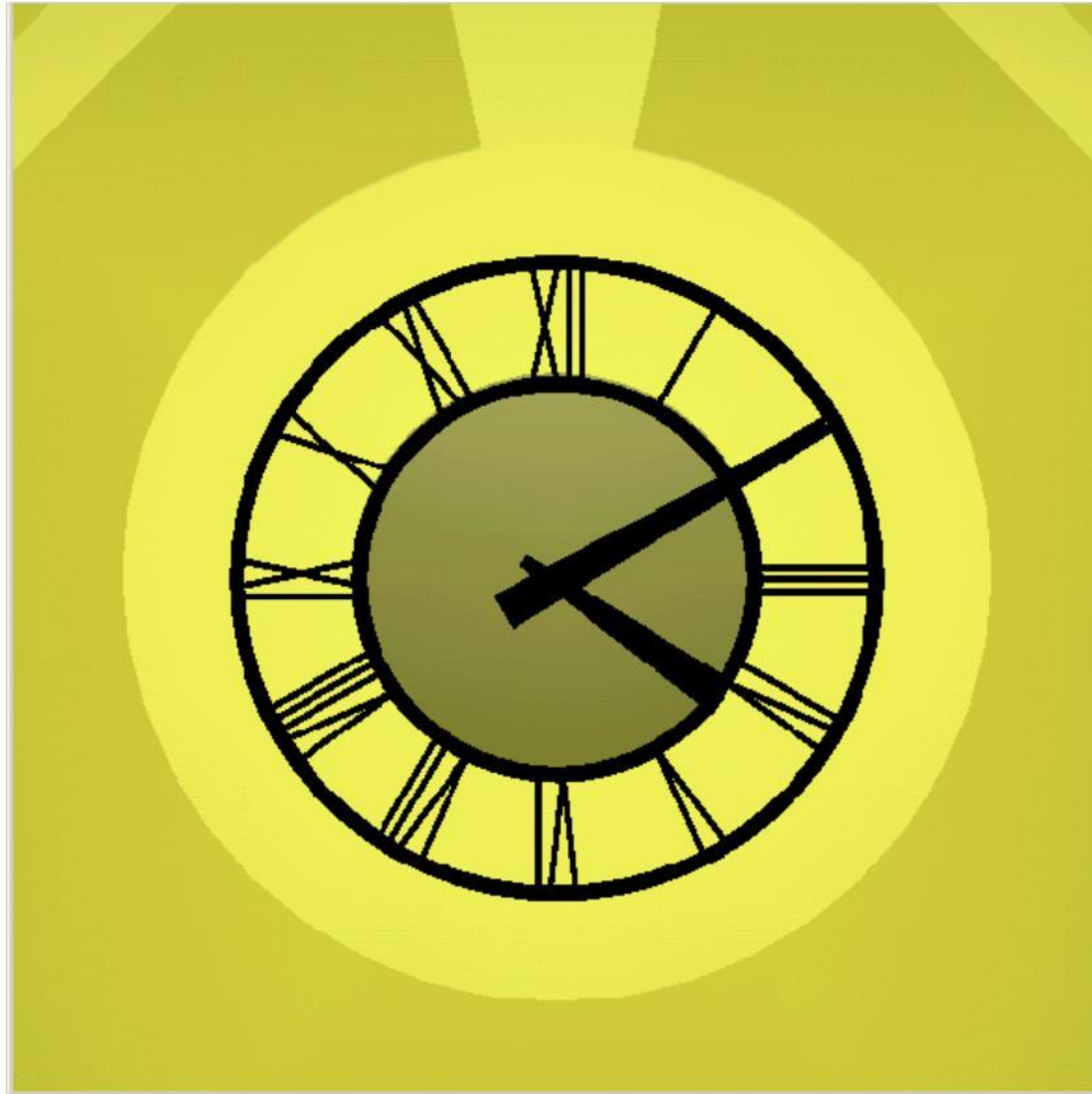
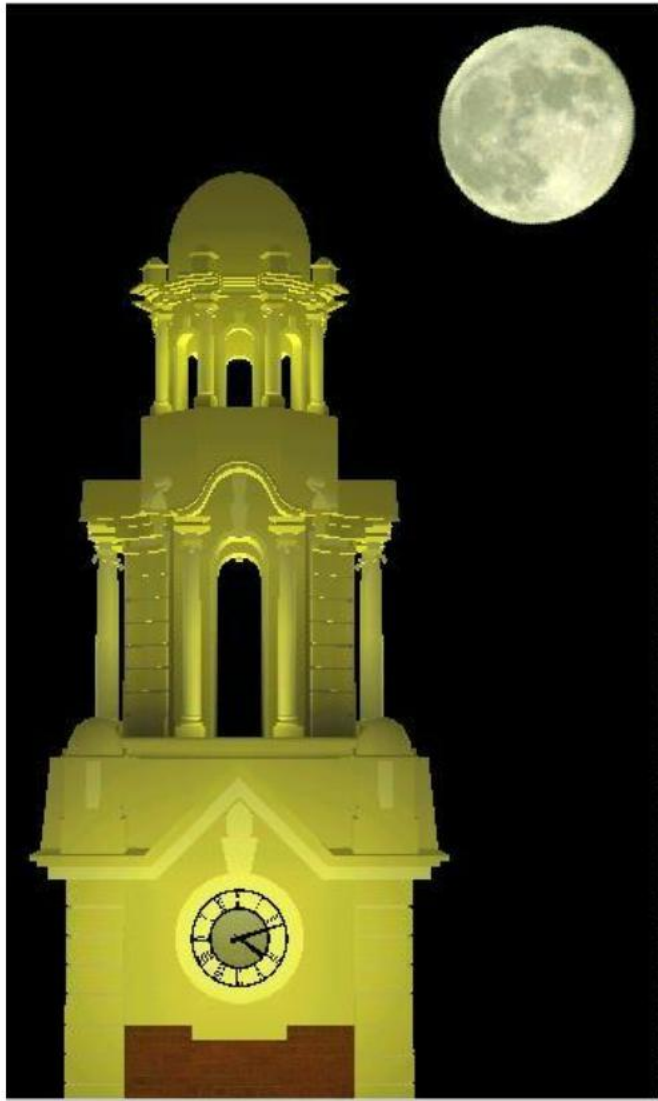
➤ x ба y чиглэлд $S_1 \times z$, ба $S_2 \times z$ утгаар Shear хийхы

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ z' \\ w' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & S_1 & 0 \\ 0 & 1 & S_2 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x' \\ y' \\ z' \\ w' \end{bmatrix}$$

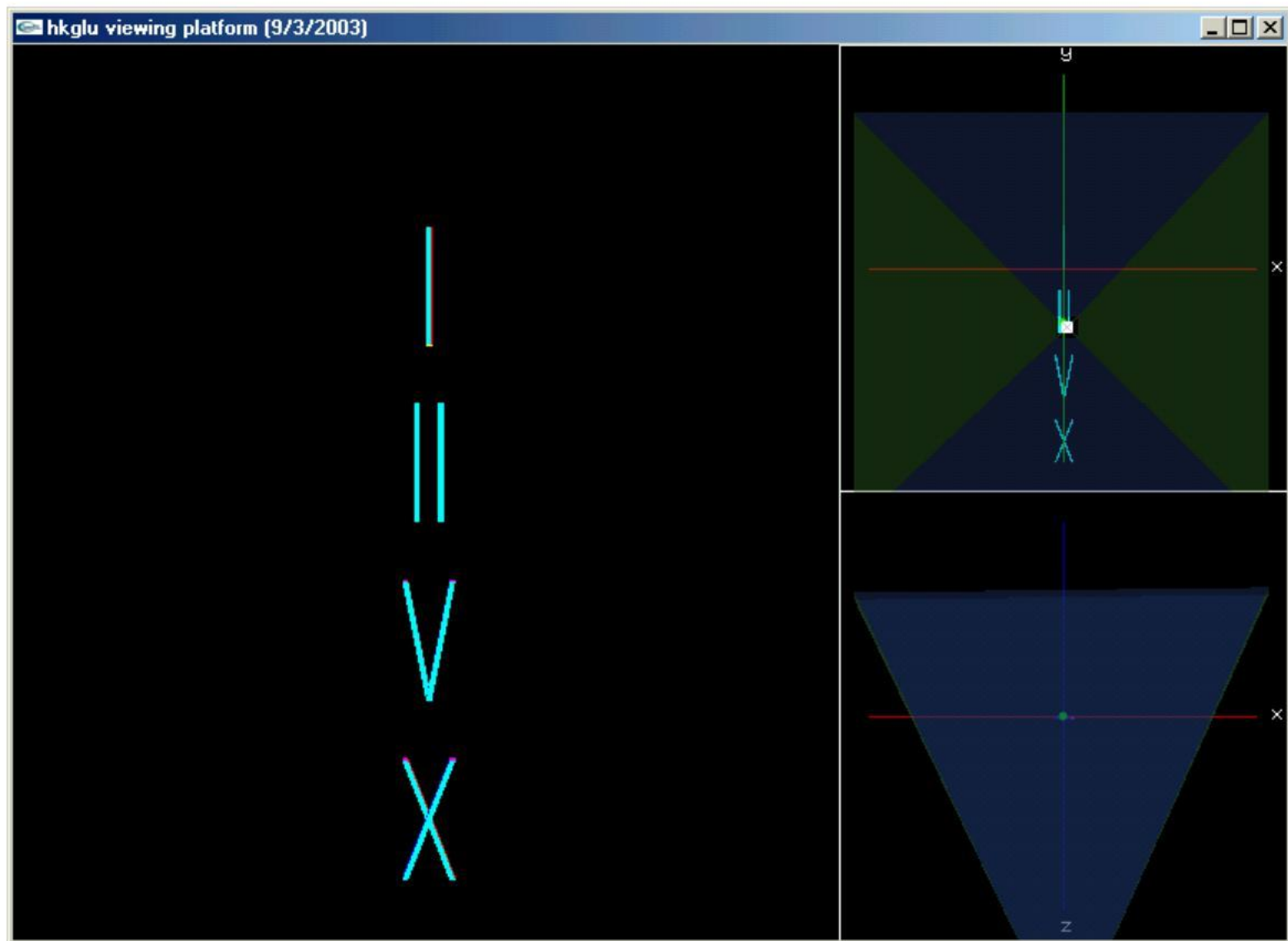
у ба z хоёуланд нь
пропорциональ байхаар x
хэрхэн shearing хийх вэ?

➤ Shearing жишээ

LYN Tower-ийн цагийн ромб тоог зурах

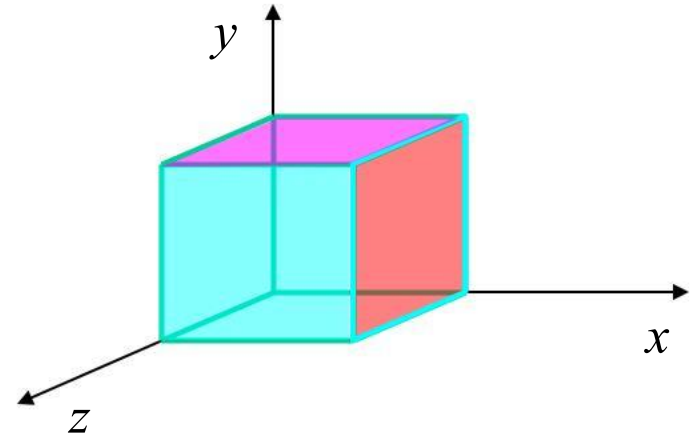

Бүх зураасуудыг нэг кубыг хувиргана.

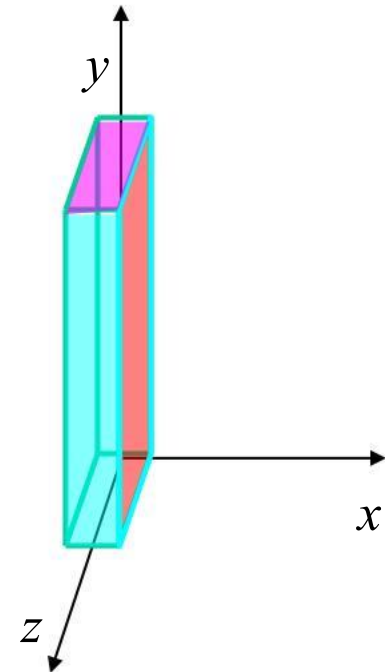

Shear

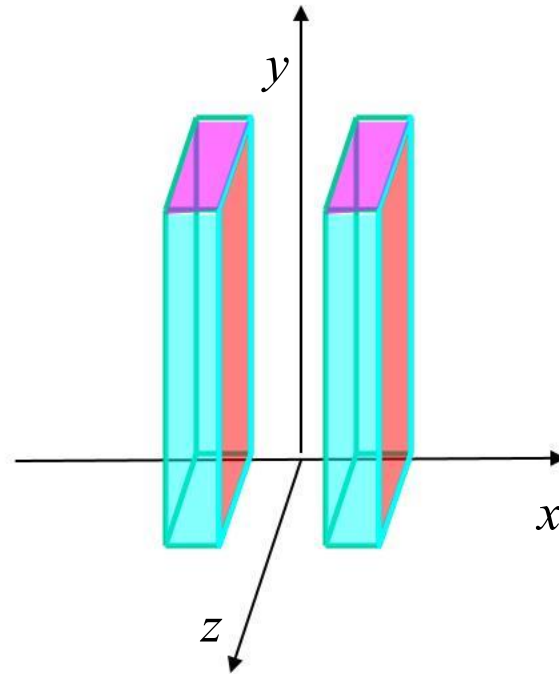
//cube() координатын эхлэл дээр нэгж
шоо зурдаг


```
void one( double w, double h, double d) {  
    glPushMatrix();  
        glTranslatef(-.5*w, 0, 0);  
        glScalef( w, h, d);  
        cube();  
    glPopMatrix();  
}
```



```
void two(double w, double h, double d) {  
    glPushMatrix();  
        glTranslatef( -2*w, 0., 0.);  
        one( w, h, d);  
        glTranslatef( 4*w, 0., 0.);  
        one( w, h, d);  
    glPopMatrix();  
} //two();
```


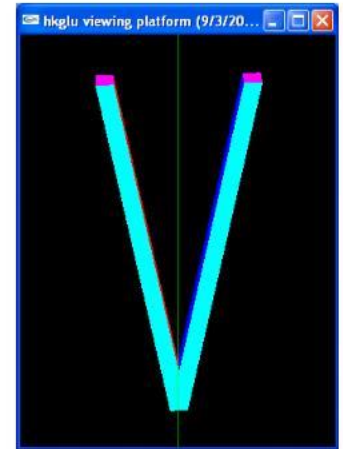
```
void five(double w, double h, double d) {
```

```
//M нь зүүн тийш shear хийх матриц (in x by -4w/h * y)
```

```
GLfloat M[16] = {1, 0, 0, 0, -4*w/h, 1, 0, 0, 0, 0, 1, 0, 0, 0, 0, 1};
```

```
glPushMatrix();
    glMultMatrixf( M);
    one( w, h, d);
glPopMatrix();
```

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ z' \\ w' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & -4w/h & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ w \end{bmatrix}$$


```
// M нь зүүн тийш shear хийх матриц (in x by 4w/h * y)
```

```
GLfloat M2[16] = {1, 0, 0, 0, 4*w/h, 1, 0, 0, 0, 0, 1, 0, 0, 0, 0, 1};
```

```
glPushMatrix();
    glMultMatrixf( M2);
    one( w, h, d);
glPopMatrix();
```

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ z' \\ w' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 4w/h & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ w \end{bmatrix}$$

```
} //five();
```

```
void ten(double w, double h, double d) {
```

```
//M нь  $-8w/h$  аар зүүн тийш shear хийх матриц
```

```
GLfloat M[16] = {1, 0, 0, 0,  $-8*w/h$ , 1, 0, 0, 0, 0, 1, 0, 0, 0, 0, 1};
```

```
glPushMatrix();
```

```
glTranslatef(  $4*w$ , 0., 0.);
```

```
glMultMatrixf( M);
```

```
one( w, h, d);
```

```
glPopMatrix();
```

```
//M нь  $8w/h$  аар баруун тийш shear хийх матриц
```

```
GLfloat M2[16] = {1, 0, 0, 0,  $8*w/h$ , 1, 0, 0, 0, 0, 1, 0, 0, 0, 0, 1};
```

```
glPushMatrix();
```

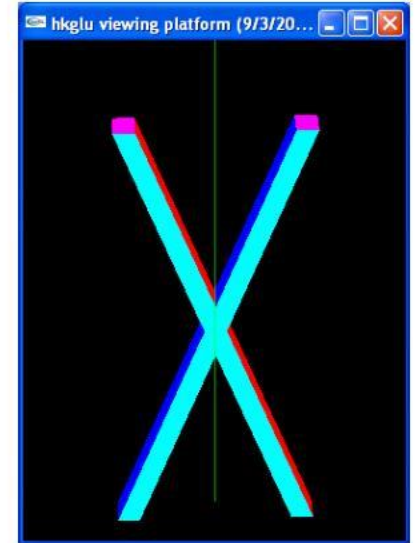
```
glTranslatef(  $-4*w$ , 0., 0.);
```

```
glMultMatrixf( M2);
```

```
one( w, h, d);
```

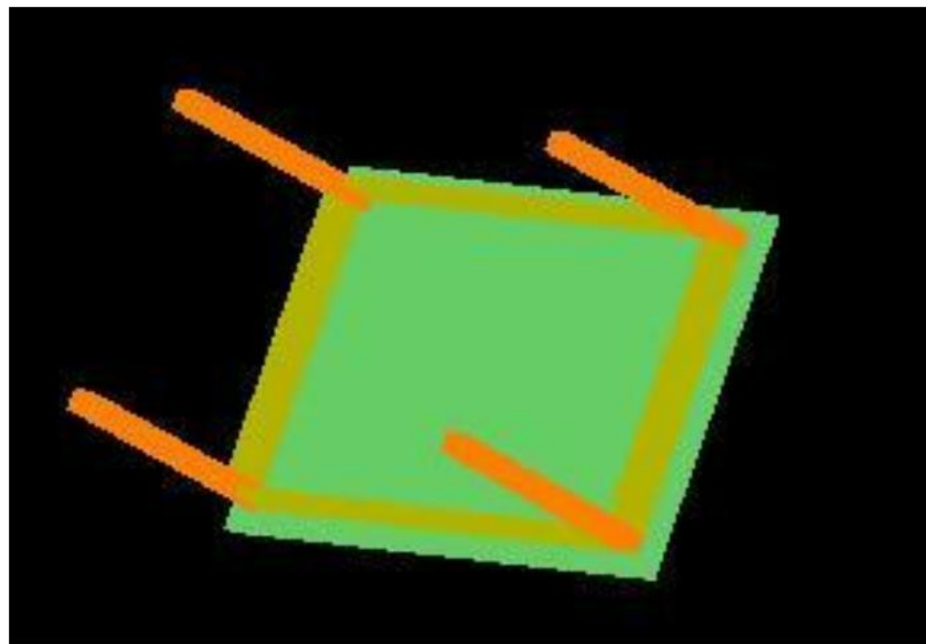
```
glPopMatrix();
```

```
} //ten();
```


Шаталсан загвар (Hierarchical Modeling)

➤ Төвөгтэй объектийг
ихэвчлэн примитив
объектоос байгуулдаг.

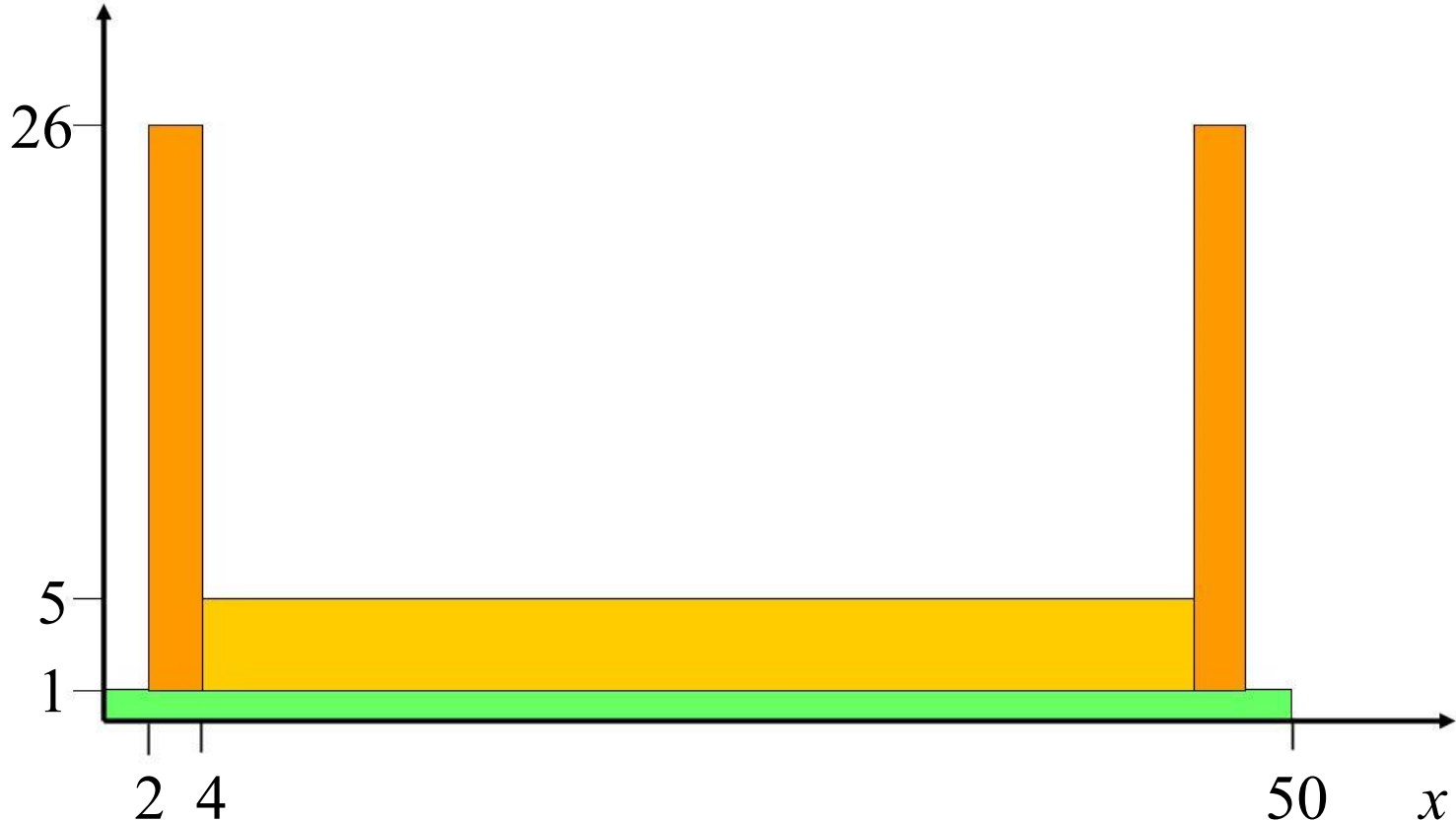
➤ Ширээ дараах 4 төрлийн байгуулагч блокуудыг агуулна

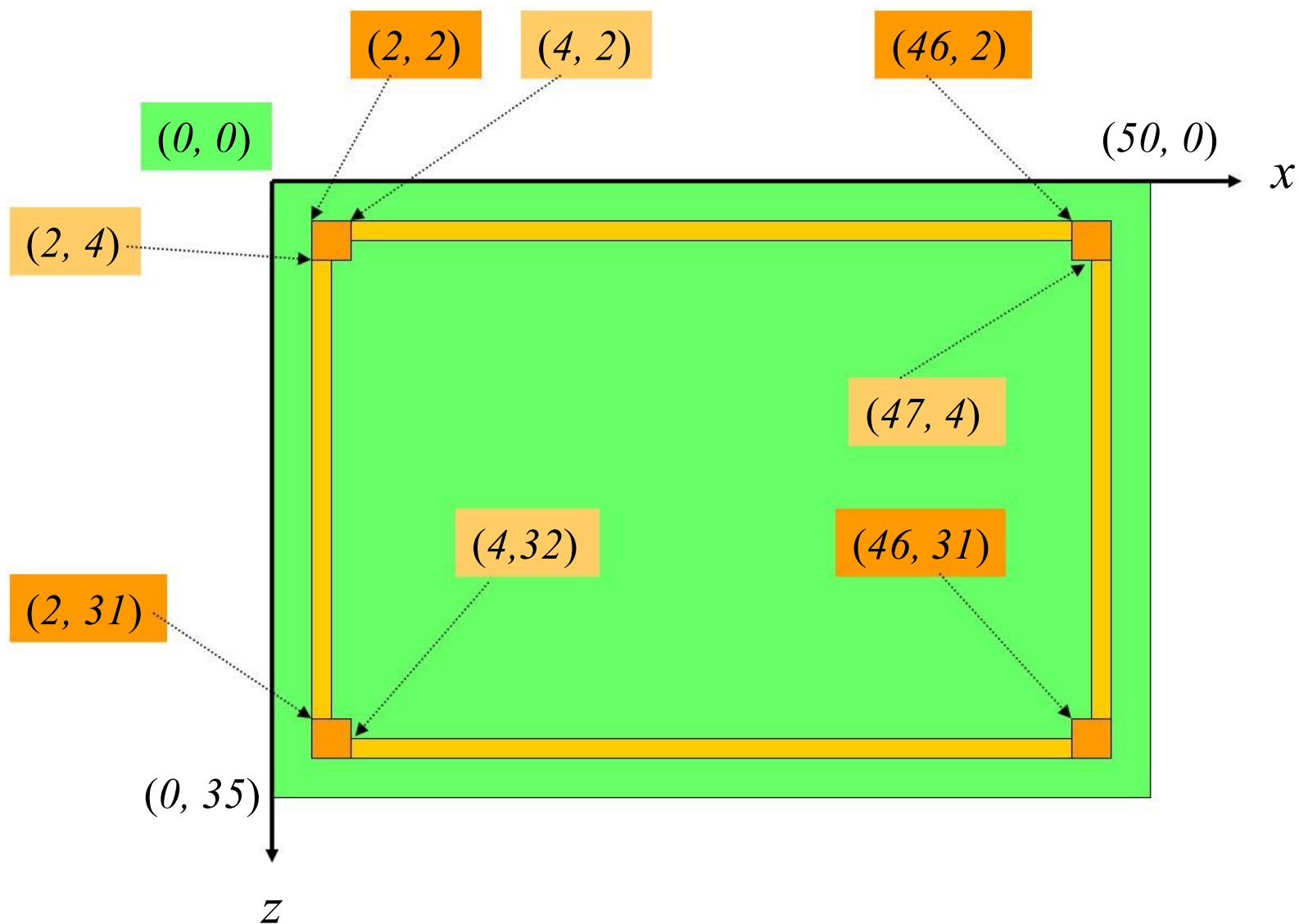
- 1 тавцан (top)
- 2 урт хөндлөвч (long flanks)
- 2 богино хөндлөвч (short flanks)
- 4 хөл (legs)

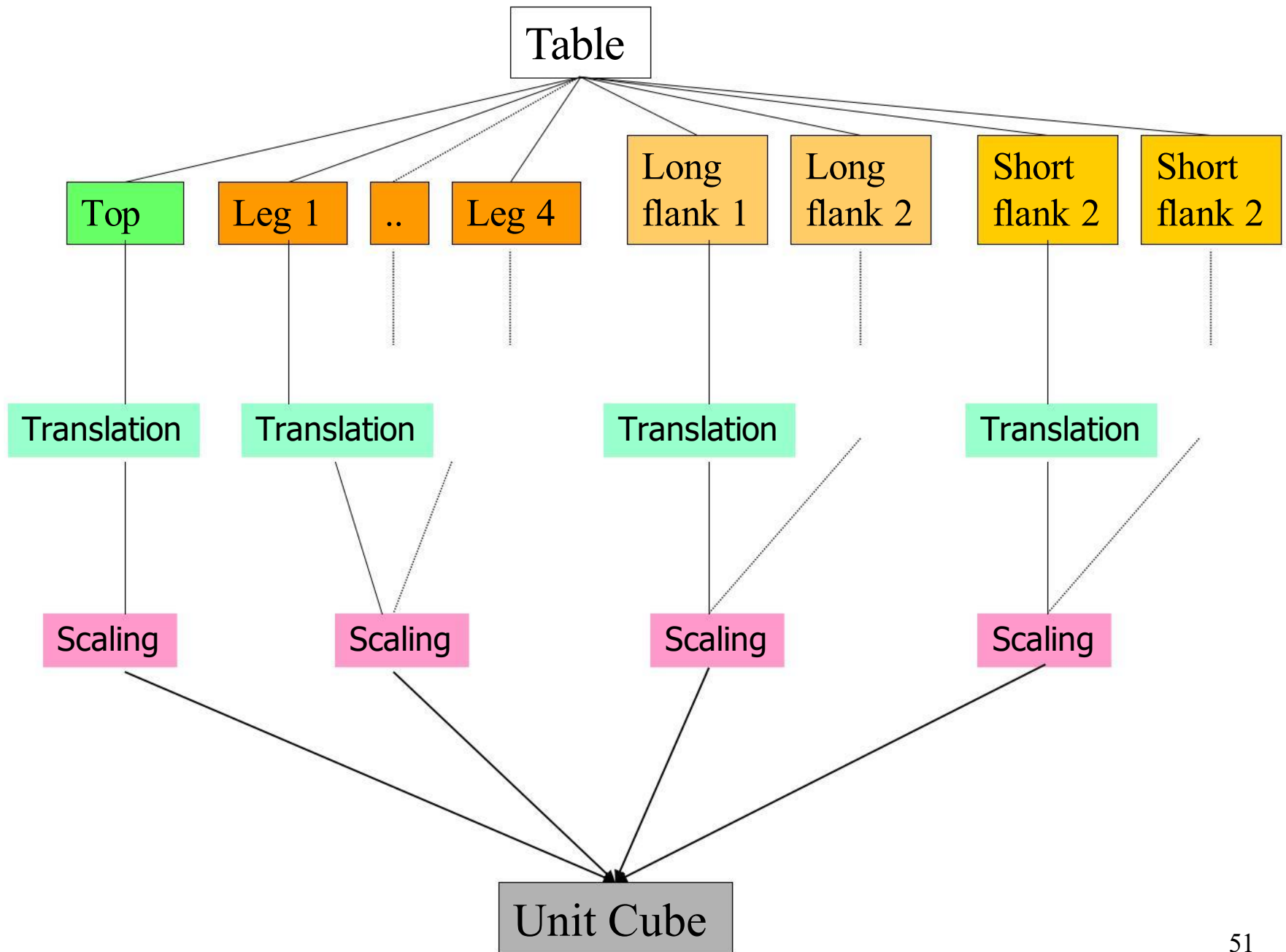
table

➤ Байгуулагч блокуудыг бүгд нэгж кубээс масштаблана.

- Нэгдүгээрт блок бүрийн хэмжээсийг олж мэдэх хэрэгтэй
- Дараа нь блок тус бүрийн байршиллыг нарийн тогтооно. Ингэснээр бид блокыг зөв газарт хэрхэн шижүүлэхийг мэдэх боломжтой.


```
void table() {  
    //Ширээний тавцан  
    glColor3f( 0.4, .8, 0.4);  
    glPushMatrix();  
        glScalef(50., 1., 35.);  
        cube();  
    glPopMatrix();  
  
    //Эхний хөл  
    glColor3f( 1.0, .5, 0.);  
    glPushMatrix();  
        glTranslatef( 2., 1., 2.);  
        glScalef(2., 25., 2.);  
        cube();  
    glPopMatrix();  
}
```

```
//Хоёр дахь хөл  
glPushMatrix();  
    glTranslatef( 2., 1., 31.);  
    glScalef(2., 25., 2.);  
    cube();  
glPopMatrix();
```

```
//Гурав дахь хөл  
glPushMatrix();  
    glTranslatef( 46., 1., 2.);  
    glScalef(2., 25., 2.);  
    cube();  
glPopMatrix();
```


//Дөрөв дэх хөл

```
glPushMatrix();  
    glTranslatef( 46., 1., 31.);  
    glScalef(2., 25., 2.);  
    cube();  
glPopMatrix();
```

//Эхний урт хэсгийн
хөндлөвч

```
glColor3f( .7, .7, 0.);  
glPushMatrix();  
    glTranslatef( 4., 1., 2.);  
    glScalef(42., 4., 1.);  
    cube();  
glPopMatrix();
```

//хоёр дахь урт хэсгийн
хөндлөвч

```
glPushMatrix();  
    glTranslatef( 4., 1., 32.);  
    glScalef(42., 4., 1.);  
    cube();  
glPopMatrix();
```

//эхний богино хэсгийн
хөндлөвч

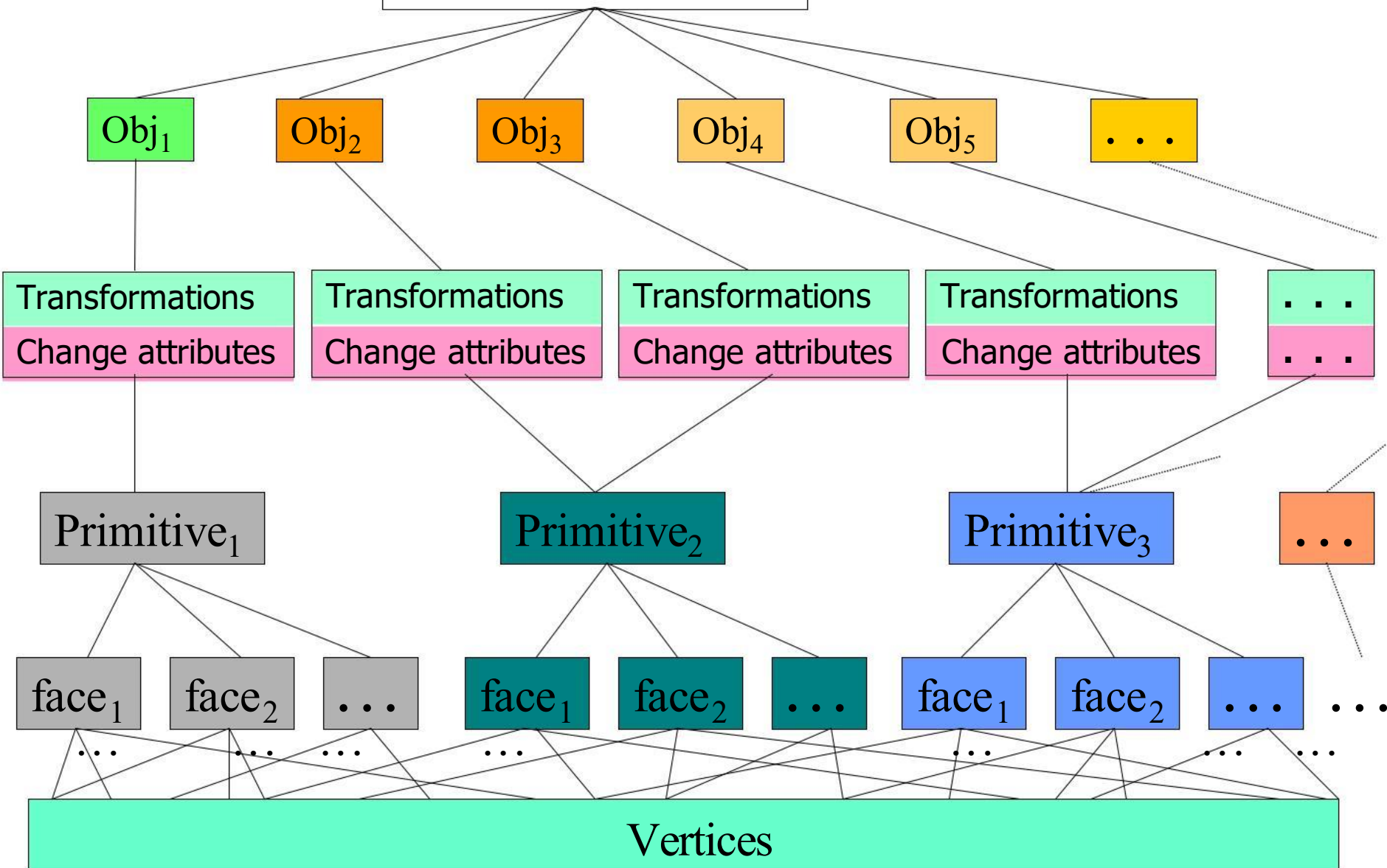
```
glPushMatrix();  
    glTranslatef( 2., 1., 4.);  
    glScalef(1., 4., 27.);  
    cube();  
glPopMatrix();
```

```
//хоёр дахь богино хэсгийн  
хөндлөвч
```

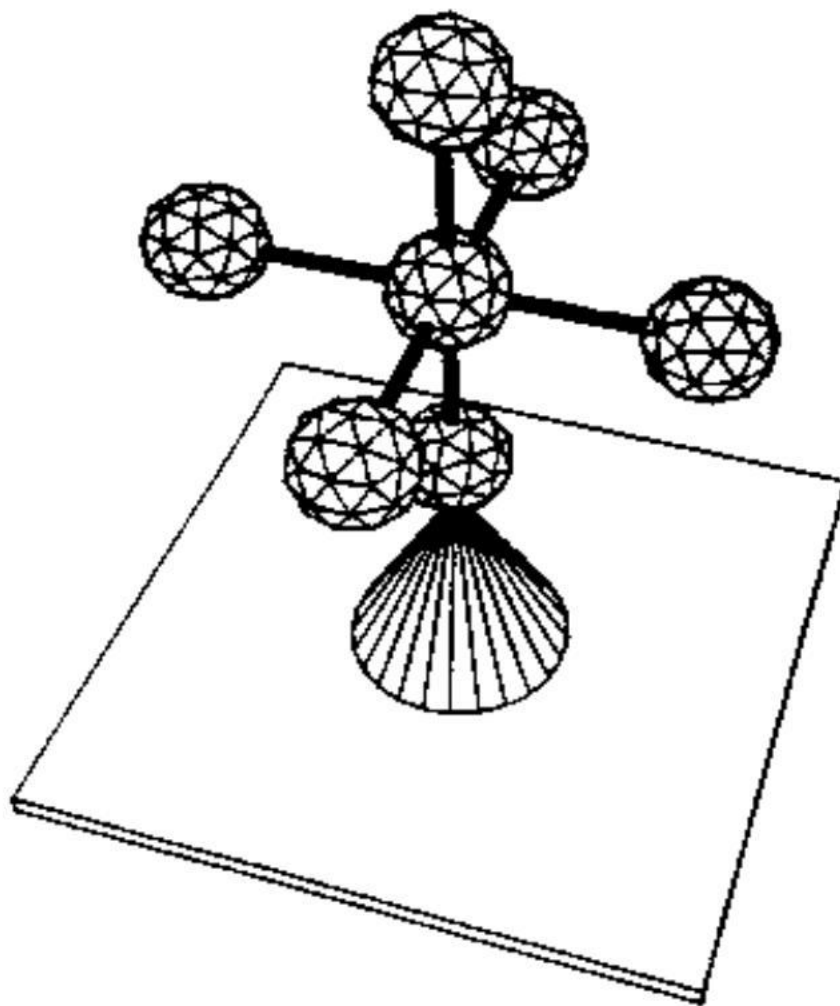
```
glPushMatrix();  
    glTranslatef( 47., 1., 4.);  
    glScalef(1., 4., 27.);  
    cube();  
glPopMatrix();  
  
} //table()
```

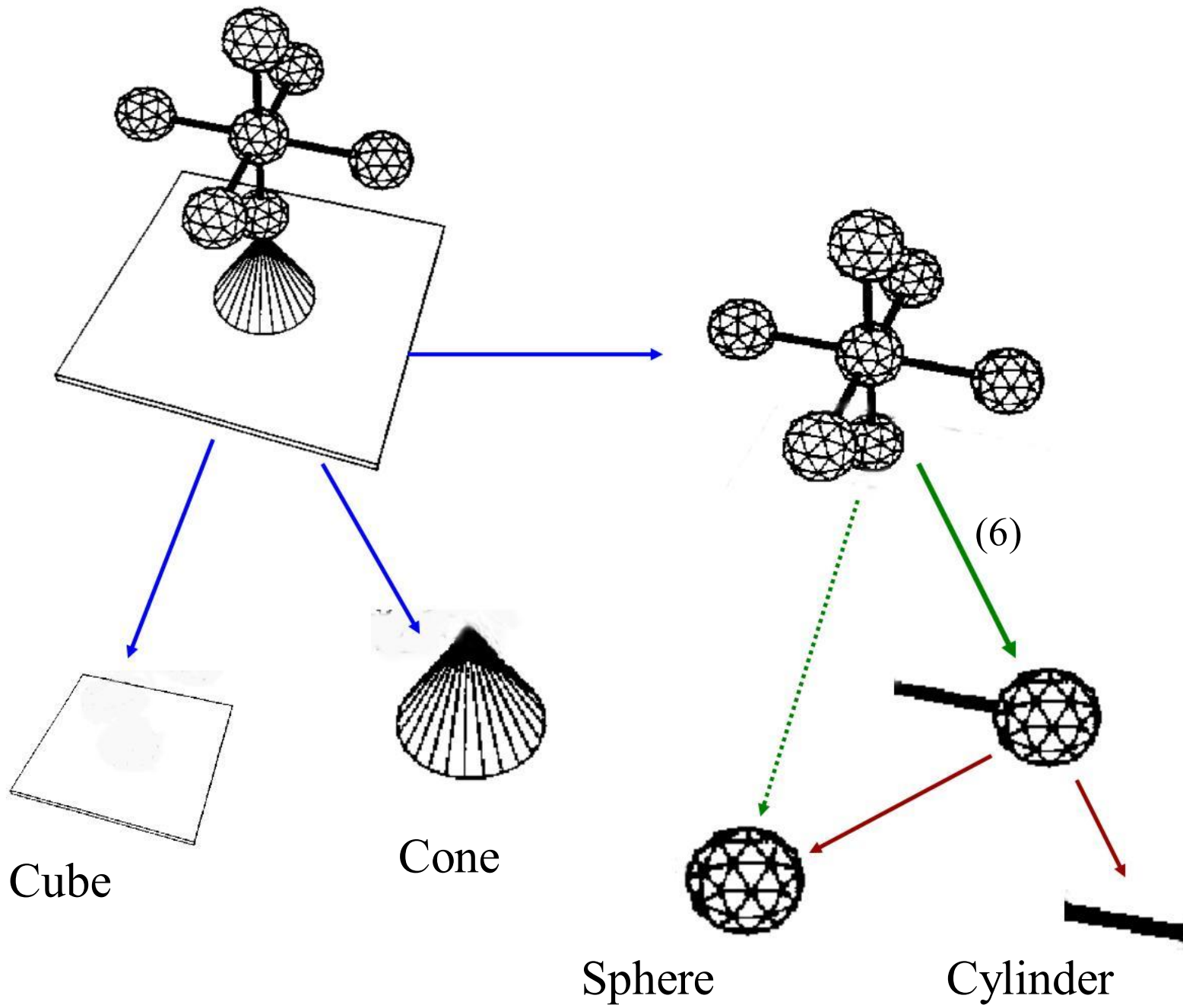
➤ Ердийн шаталсан загвар

ТӨВӨГТЭЙ ОБЪЕКТ

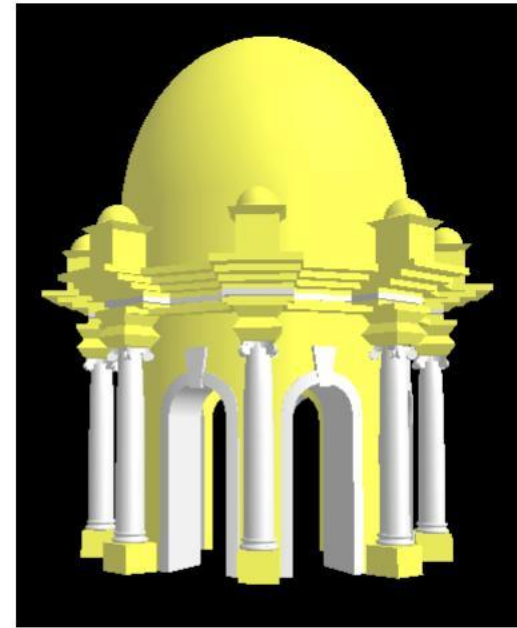

- Энэ зургийг байгуулахад шаардлагатай примитив объект ба шилжилтийг төсөөлнө үү.

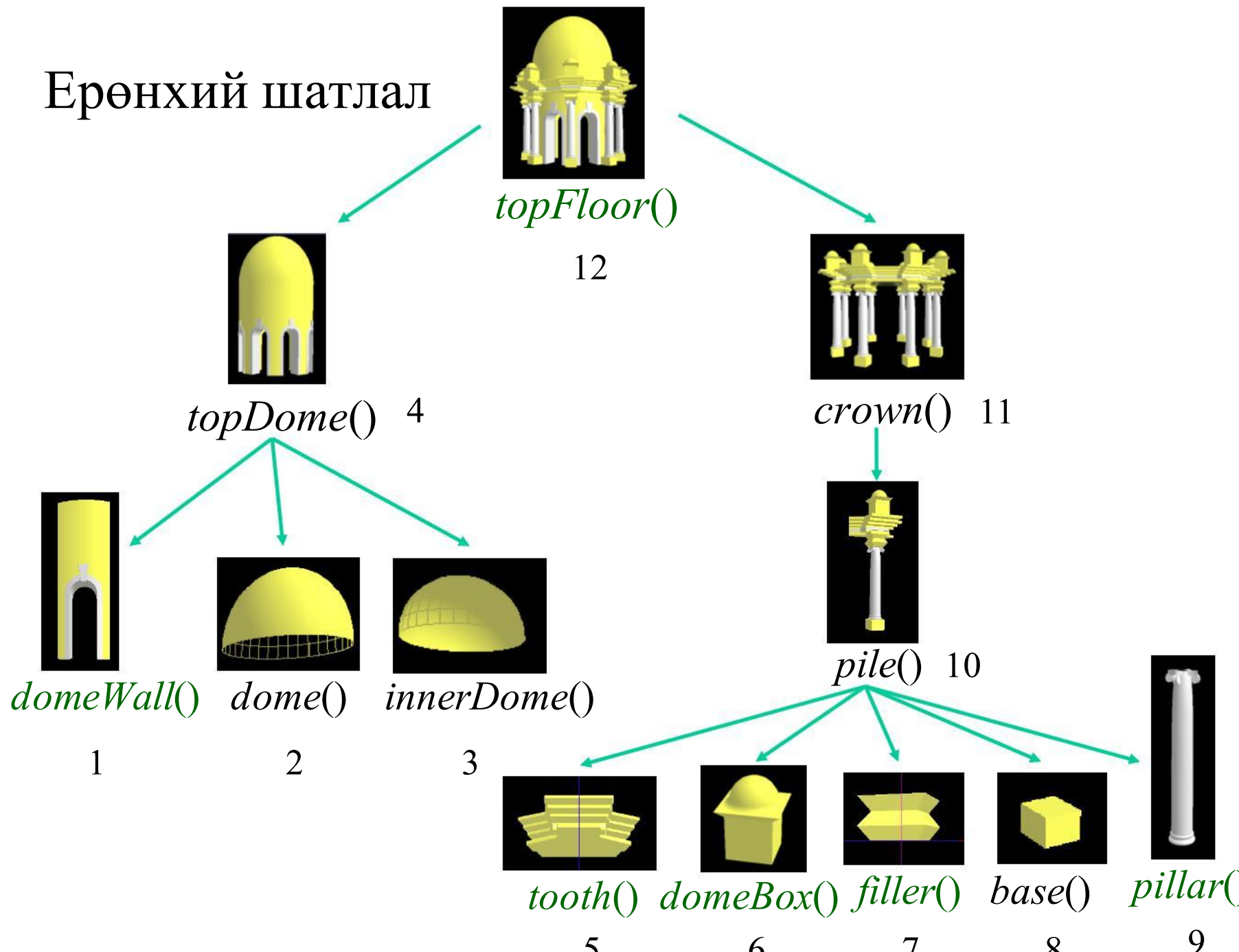

LYH clock tower

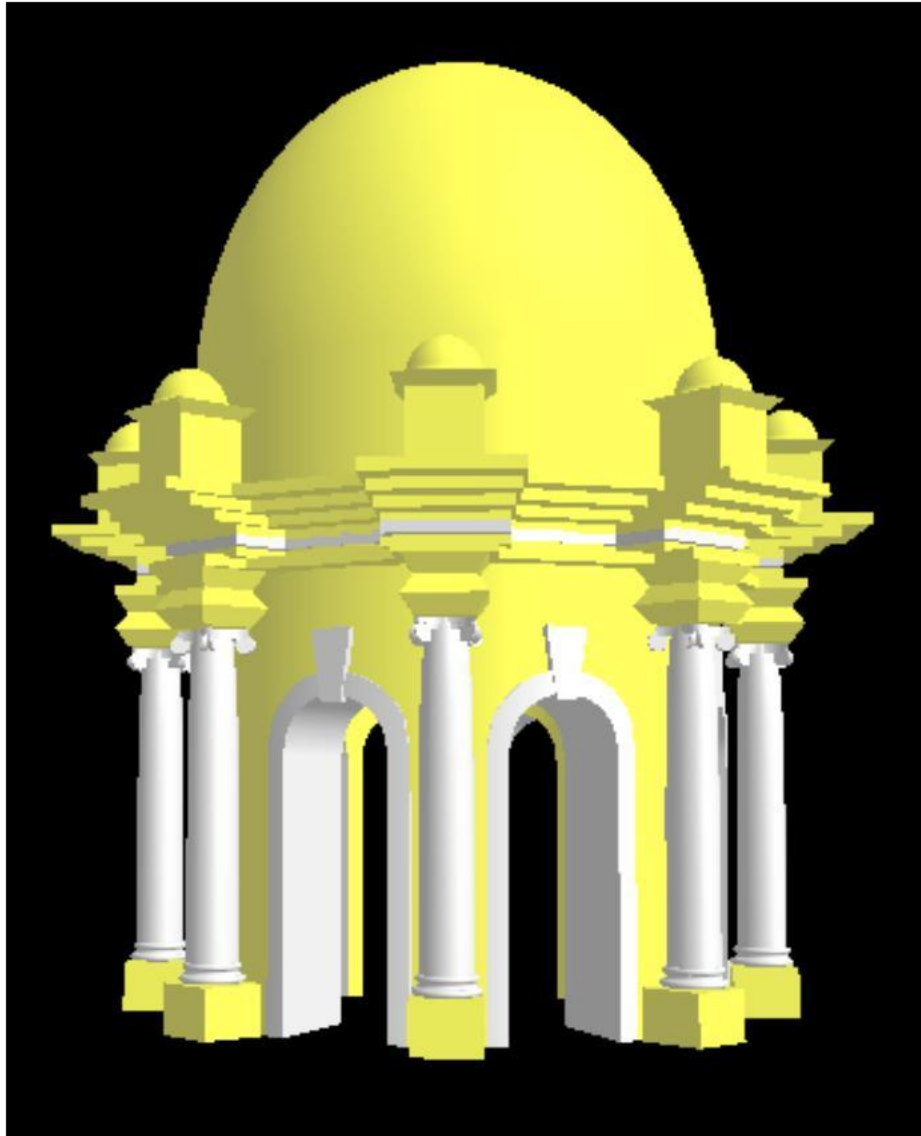

Top Floor

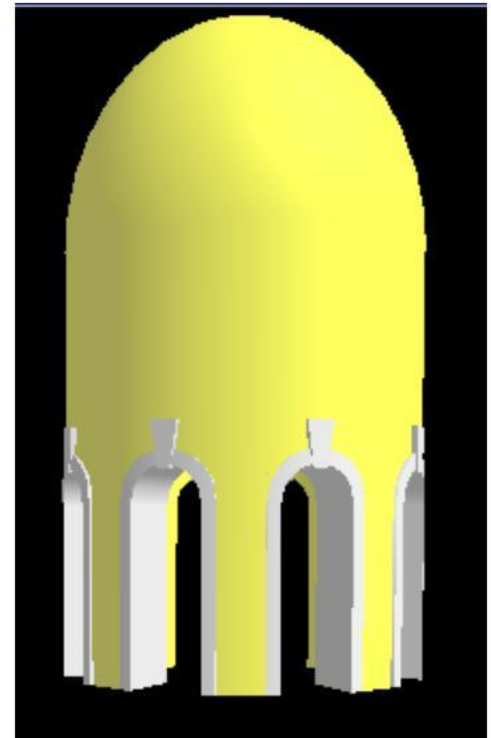
Ерөнхий шатлал

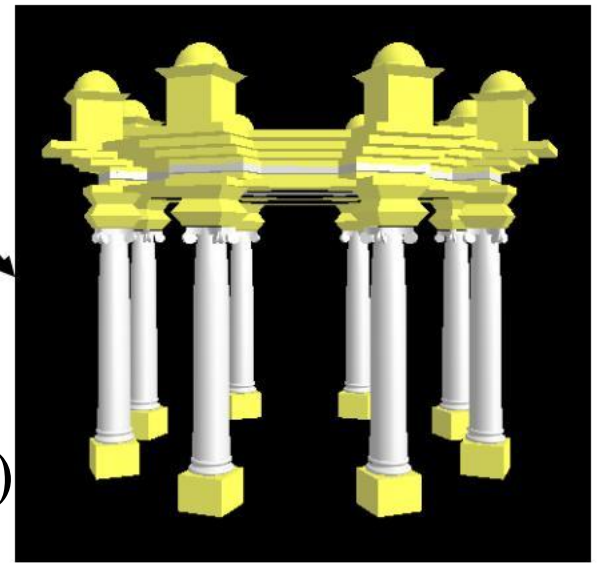
topFloor()

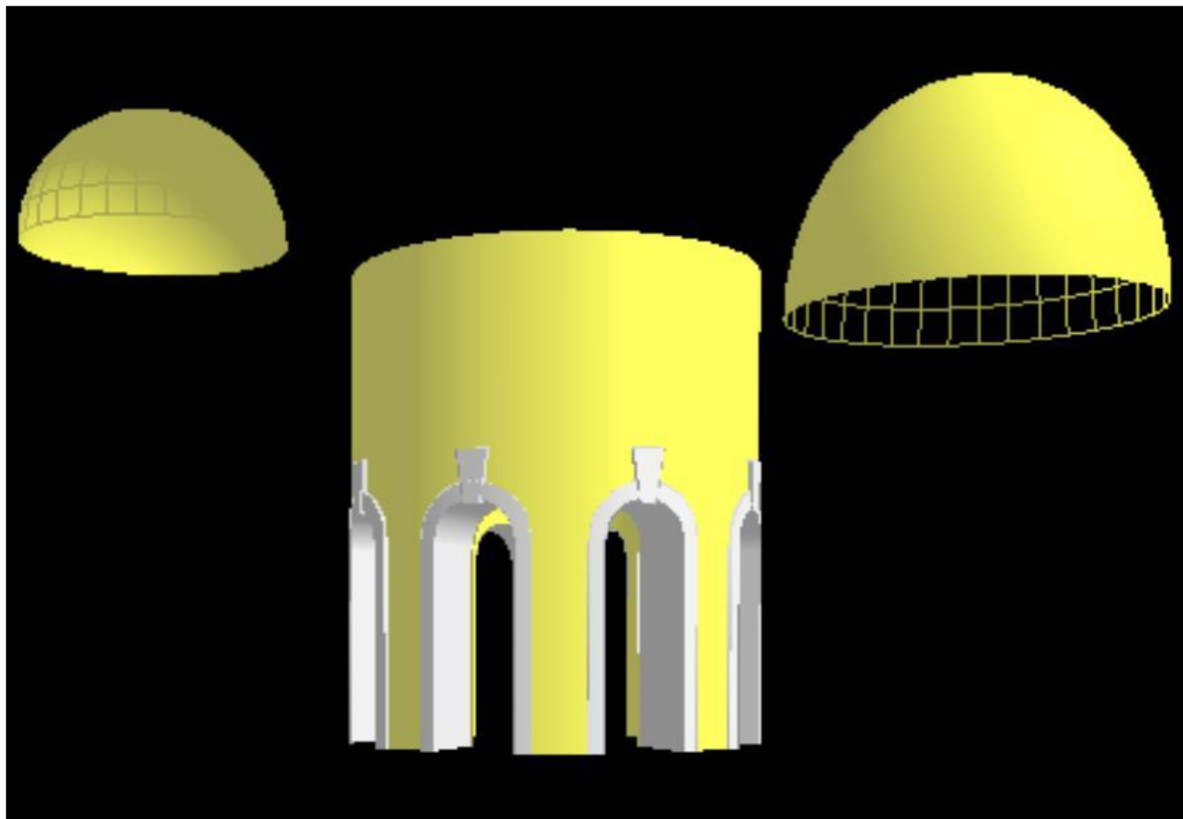
topDome()

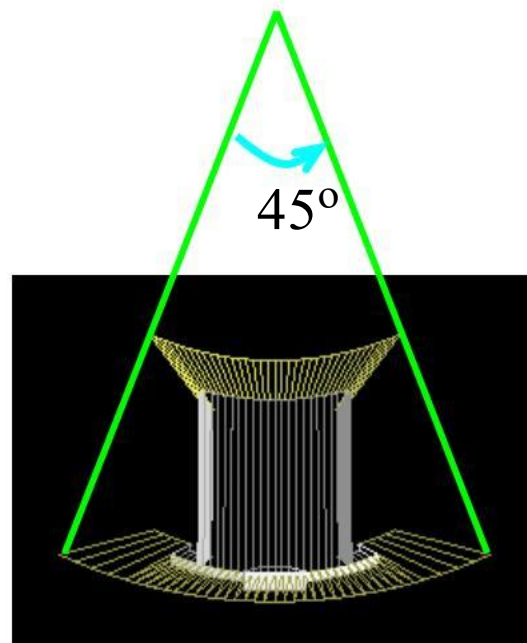
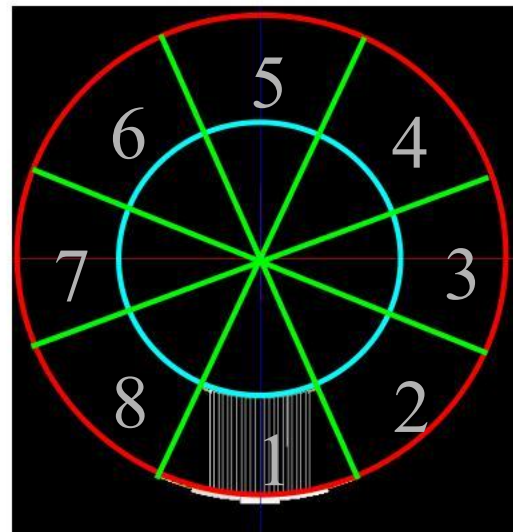
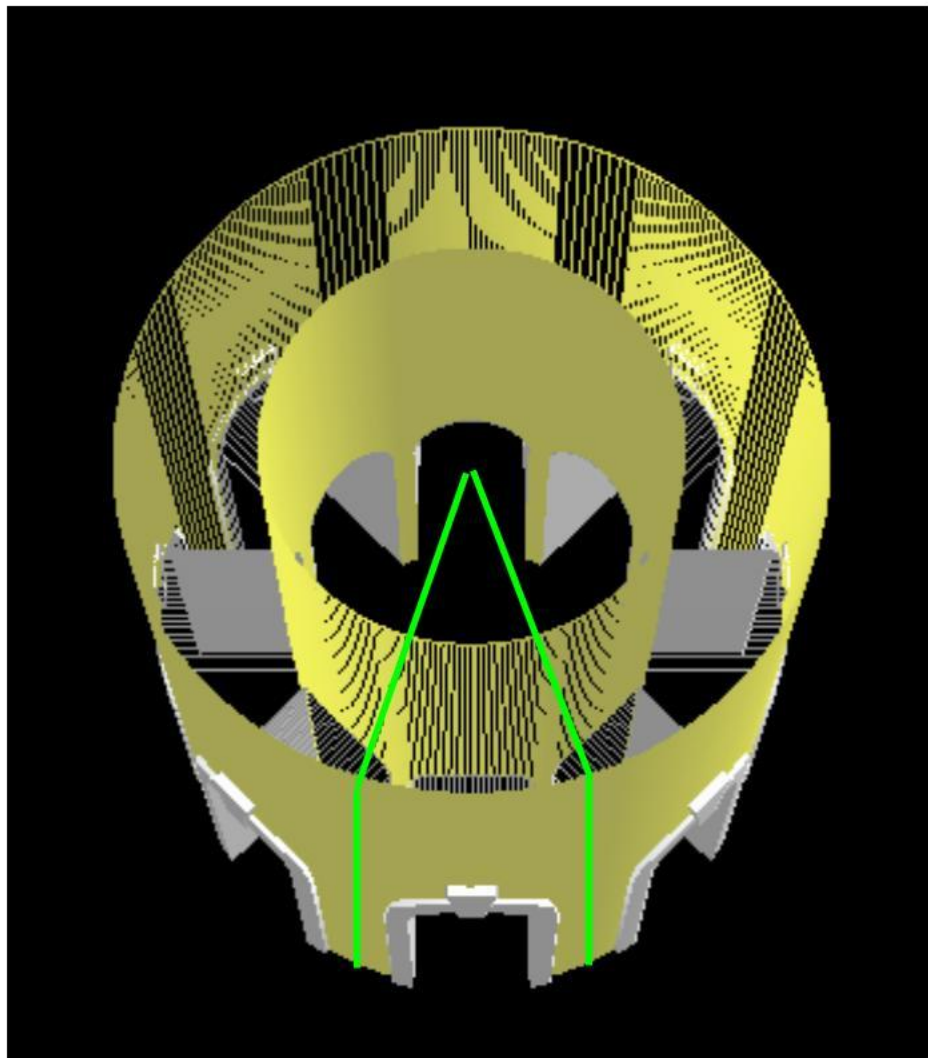
crown()

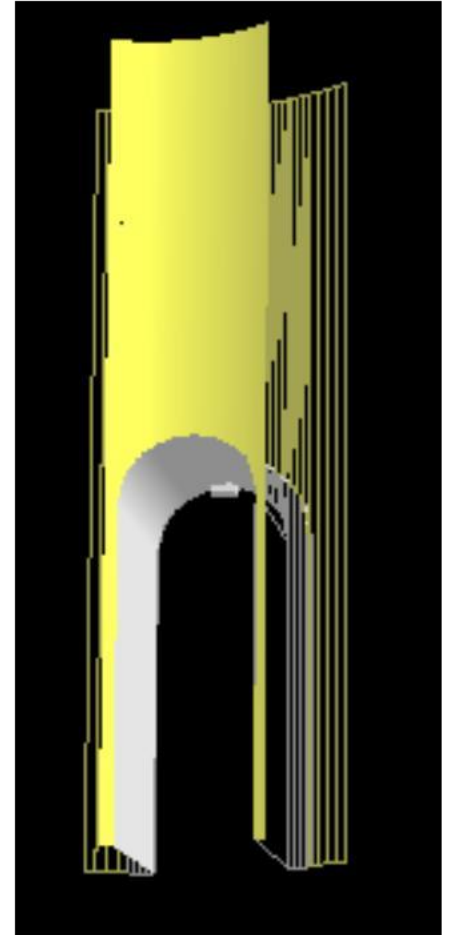
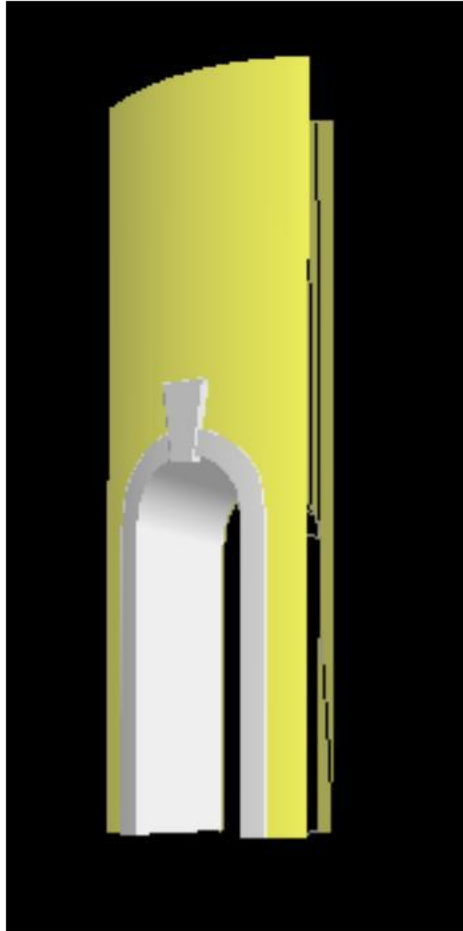
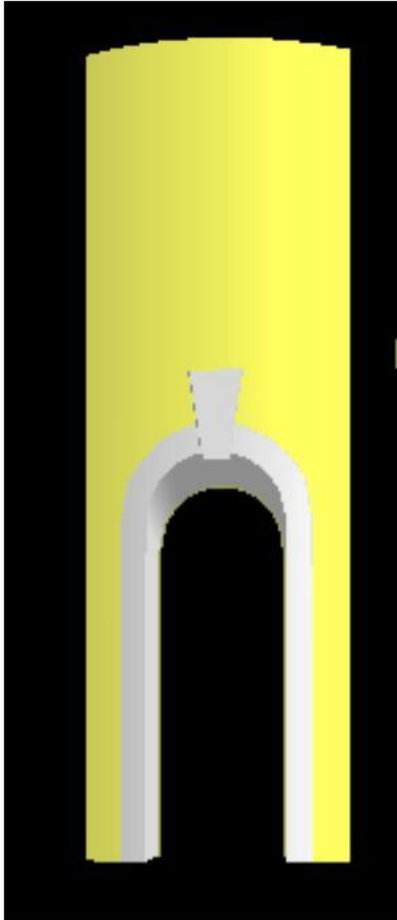
topDome () нь гаднах бөмбөгөр, дотор талын бөмбөгөр, нуман хаалга бүхий дугуй хэлбэртэй хананаас бүрдэнэ.

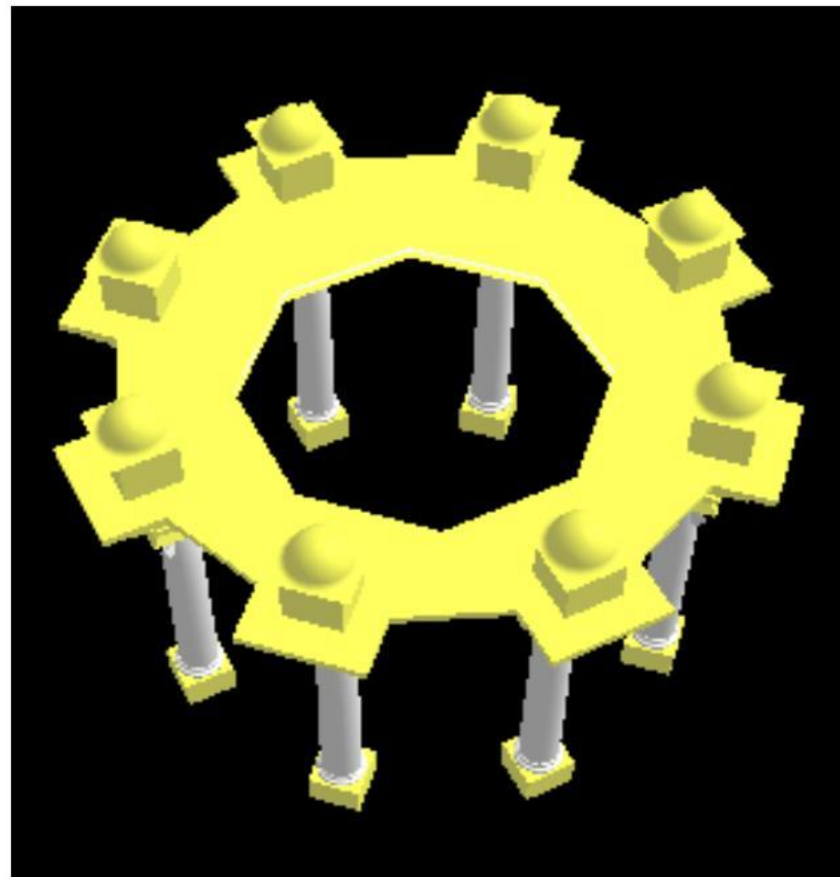
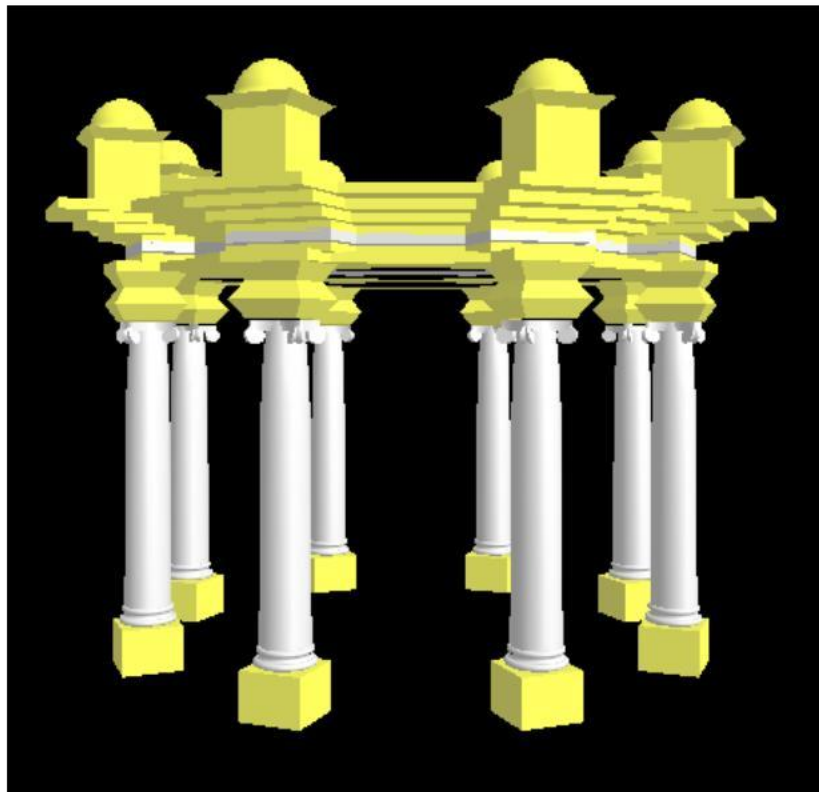
Дугуй хана нь domeWall () -ийн найман ижил хуулбараас бүрдэнэ.

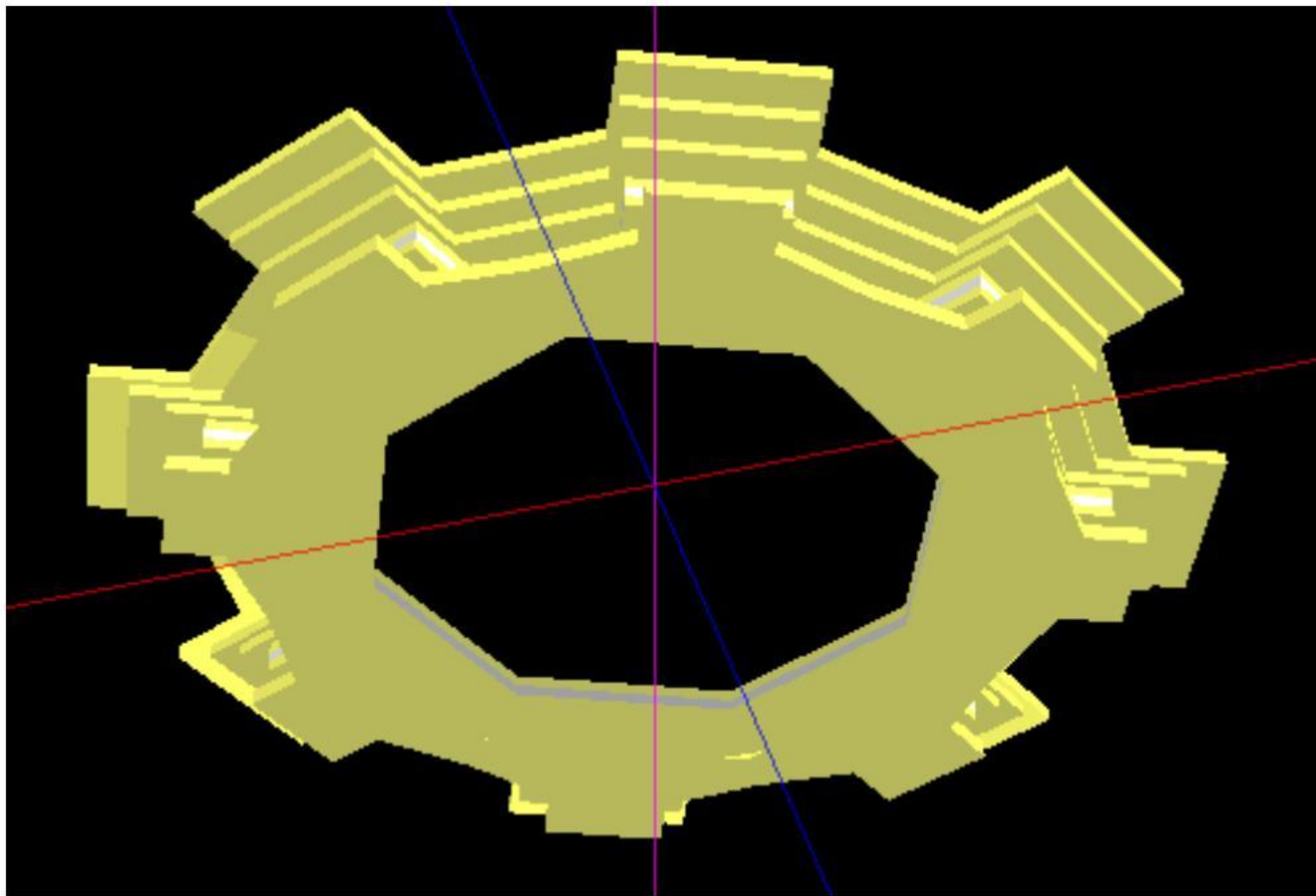
domeWall(r1, r2, h1, 45.);

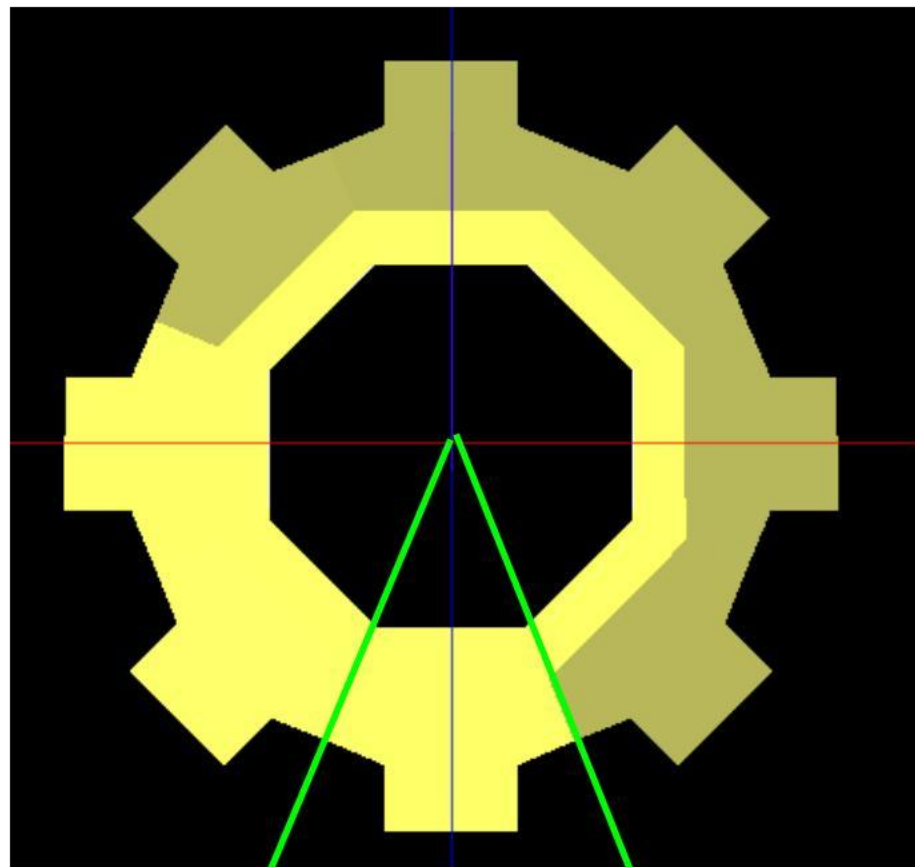
TopFloor () -ын өөр нэг бүрэлдэхүүн хэсэг нь crown() юм.

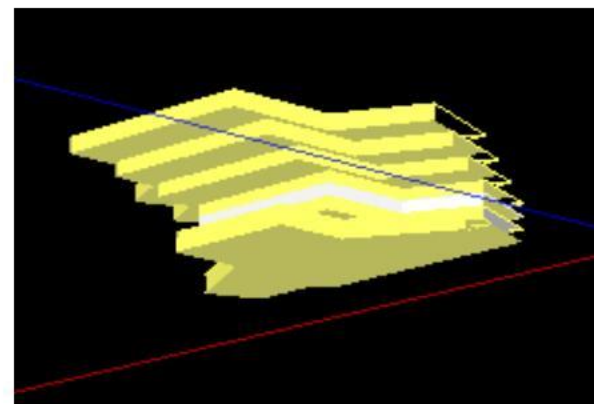
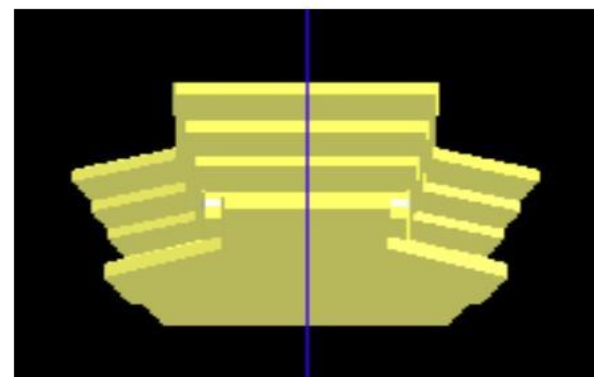
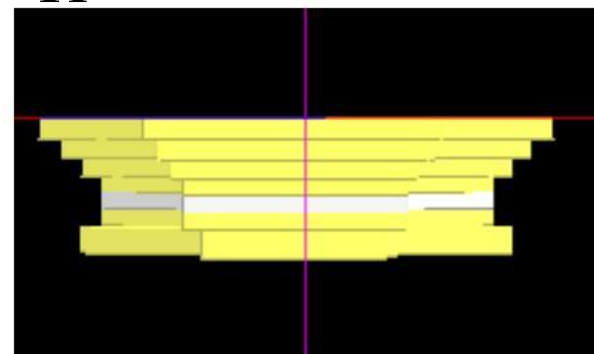
crown() –ийн ТОГТООХ ХЭСЭГ нь gear юм

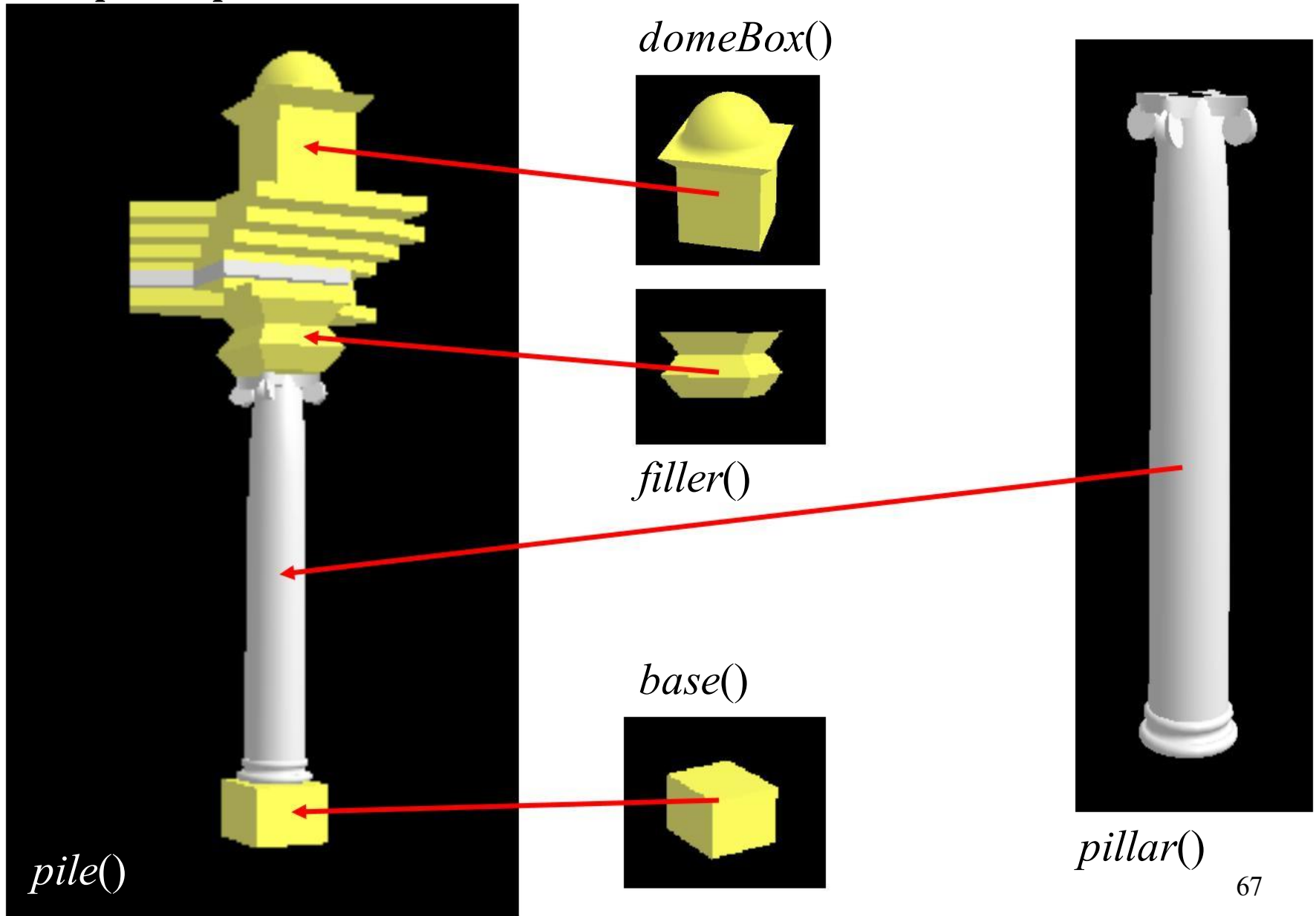
- *tooth()* нь gear-ийн давтагдах хэсэг. Энэ нь жигд бус хэлбэртэй ба stack of boards бүрдэнэ.

Model this part

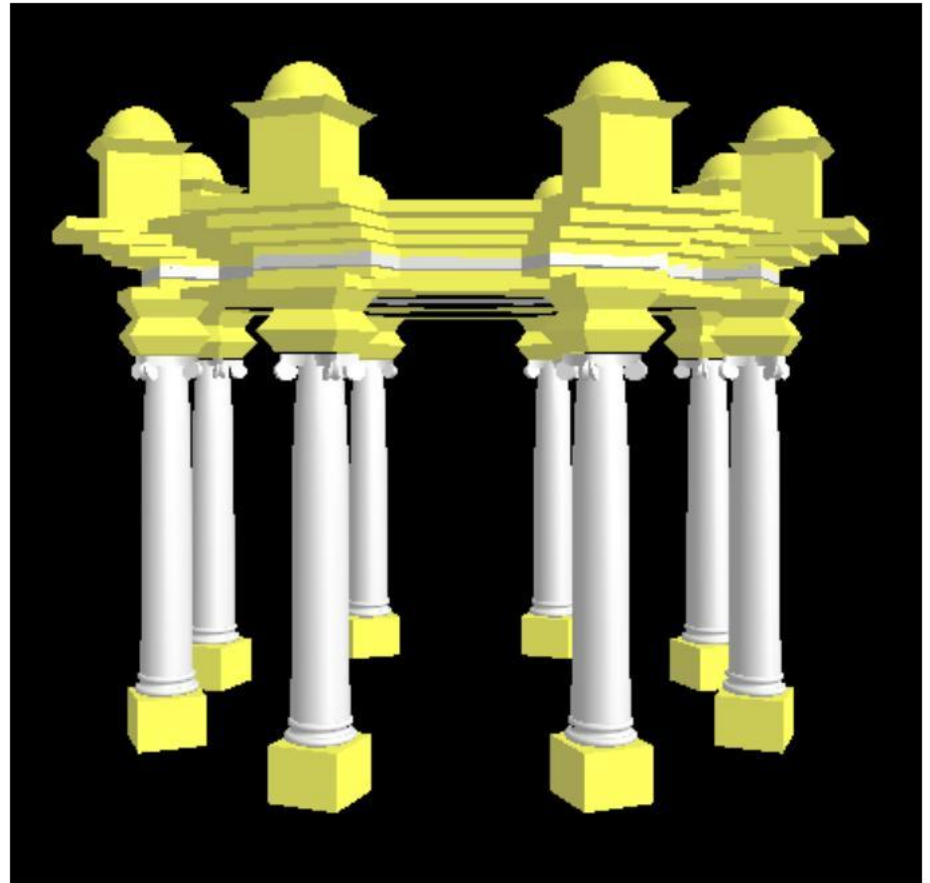
Овоолгын бусад объектууд нь шүдний дээр эсвэл
доор байрладаг

crown() нь 8 ширхэг pile-с бүрдэнэ

pile()

Ерөнхий шатлал

topFloor()

12

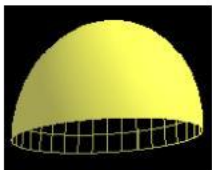

topDome() 4

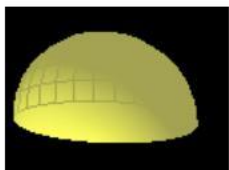
domeWall()

1

dome()

2

innerDome()

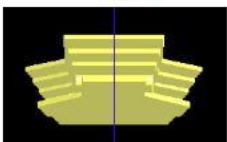
3

crown() 11

pile() 10

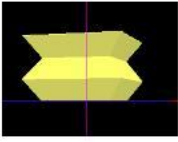
tooth()

5

domeBox()

6

filler()

7

base()

8

pillar()

9